

PRENUMERATA

Kurjera Warszawskiego wraz z dodatkiem porannym: **W Warszawie:** rocznie rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50, kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesięcznie kop. 75.
Za odnośnienie do domu dopłaca się miesięcznie kop. 5.
Na prowincji i w Cesarstwie: rocznie rs. 12, półrocznie rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesięcznie rs. 1.
Za granicą: miesięcznie rs. 1 kop. 50.
Numer pojedynczy bez dodatku kop. 5; dodatek poranny kop. 3.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano, a nadto wychodzą stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY DZIEWIĄTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej w południe.

OGŁOSZENIA.

Reklamy: za jeden wiersz garmontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz kop. 20.
Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.
Zwyczajne ogłoszenia: za jeden wiersz petytowy albo jego miejsce, pierwszy raz 10 kop., każdy następny raz 8 kop.
Małe ogłoszenia za jeden wiersz po 2 kop. każdy raz.
Nadesłane: za jeden wiersz garmontowy rs. 1.
Ogłoszenia do Kurjera przyjmuje także Biuro Rajchmana i Freniera ulica Senatorska.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9.—Telefon Redakcji nr. 126.—Telefon Administr. 411.

— W dniu jutrzejszym odprawione będą solenne woływy w kościołach:

św. Jacka (po-dominikańskim), przed ołtarzem Matki Boskiej Różańcowej, na intencję braci i sióstr bractwa Różańca św., o godz. 7-ej zrana;

św. Anny (po-bernardyńskim), św. Ducha (po-paulińskim) i św. Antoniego (po-reformackim) z powodu szóstego dnia tygodniowego odpustu ku uczczeniu uroczystości Niepokalanego Poczęcia N. Panny Marji, o godz. 9-ej zrana;

św. Ducha (po-paulińskim), przed ołtarzem N. Panny Marji Częstochowskiej i ku Jej czci, o godz. 9-ej zrana—i

św. Anny (po-bernardyńskim), na intencję arcybractwa czci Niepokalanego Serca N. Panny Marji, o godz. 9-ej zrana.

— Jutrzejszemi nieszporami rozpoczyna się całodzienne nabożeństwo odpustowe w kościele św. Aleksandra ku czci tego świętego.

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

Wczoraj stronnictwa opozycyjne w przedlitawskiej izbie deputowanych przypuściły gromki szturm na całej linii do gabinetu hr. Taafego. Skorzystano z dobrej sposobności. Ponieważ budżet na r. 1890-ty nie został dotąd uchwalony, rząd wniósł dorocznym zwyczajem projekt do ustawy, zezwalającej mu prowizorycznie na wydatkowanie z kas państwowych do chwili uchwalenia budżetu. Prowizorium to budżetowe zwykle trwa miesiąc do trzech miesięcy, podstawą jego bywa zwykle budżet przeszłoroczny.

Jeżeli pomiędzy rządem i parlamentem panuje zgoda, przedłużenie takie udzielonych rządowi pełnomocnictw do szafowania funduszami państwa, bywa czystą formalnością. W razie panującej rozterki wyborna to sposobność do nagadania rządowi impertynencji, czasem nawet do odmówienia budżetu. Odmowa taka, ponieważ chodzi tu tylko o formalność i krótki termin, nikogo nie przeraża,

państwu nie szkodzi, a efektownie wygląda. Wczoraj centraliści niemieccy postanowili w ten sposób okazać rządowi swoje gruntowne niezadowolenie.

Mówcą lewicy był p. Plener, syn głośnego w swoim czasie ministra finansów, sam kandydat na ministra i jeden z matadorów stronnictwa. Mowa jego haftowała się na kanwie złorzeczeń z powodu wrzokowego, milczącego poparcia danego przez rząd aspiracjom czeskim, dążącym do wskrzeszenia udzielnosci krajów korony hr. Wacława na wzór węgierski. Po raz to pierwszy w parlamencie austriackim przedstawiciel wielkiego stronnictwa centralistycznego, aby powściągnąć gabinet w urojonych zapędach federalistycznych, zdecydował się wystąpić z pogroźką, niemającą nic wspólnego z c. k. patriotyzmem austriackim, do którego się Niemcy tamtejsi tak lojalnie i manifestacyjnie przy każdej sposobności przyznają. Oświadczył on, że w razie, jeżeli hr. Taafe nie przestanie kokietować Czechów i lekceważyć protestów niemieckich, Niemcy-czescy zastanowią się nad tem, czy nie wypadnie im iść się skuteczniejszych i dalej sięgających środków akcji politycznej, aniżeli dotychczasowy bierny opór, ujawniający się abstencją od udziału w obradach sejmu praskiego.

Na filipikę p. Plenera nie mógł zreczniej odpowiedzieć p. Rieger, jak namaszczone i sprężystem odparciem insynuacji, jakoby dzisiejszy gabinet otaczał jakąś szczególną opieką Czechów i osmiał ich do stawiania żądań daleko mierzących. Jest to myt tendencyjnie obroniony: czesi nie tylko nie zachwycają się hr. Taafem, ale wprost czynią mu zarzut opornego zachowania się wobec uprawnionych żądań narodu czeskiego.

Gdyby w tej całej rozprawie role nie były rozdane naprzód, gabinet hr. Taafego mógłby zwątpić o sobie; opozycyjnych przechwałek dr. Kiegera nie brał wszelako nikt na serio ani w izbie, ani na ławach ministerjalnych. Zrozumiano odrazu, że jest to w części zaszachowanie ciosów, zadanych rządowi przez lewicę niemiecką, w części pokaza-

nie narodowi czeskiemu, że i staroczesi nienawyceni są dotychczasowymi ustępstwami ze strony rządu i mają swój wielki historyczny program, taki sam, jak młodoczesi, w których imieniu dr. Engel zapowiedział odmowę budżetu prowizorycznego.

Z powodu unieważnienia przez izbę francuską kilku wyborów monarchicznych, a uznania równie niepewnych republikańskich, *Journal des Débats*, który, mimo przywdzianego republikanizmu, nie umiał dotąd wyzuc się ze swoich tradycji orleańskich, występuje z ostrzeżeniem do dzisiejszej większości, aby nie drażniła bez potrzeby monarchistów, w których łonie wytwarza się coraz widoczniej grupa, godząca się z istniejącym porządkiem rzeczy i składająca bold legalności.

Do tych zbyt skrapulatnych obliczeń się z drobnymi nieprawidłowościami, popełnianymi przy wyborach niektórych kandydatów monarchicznych, którzy dopomagali sobie wpływem duchowieństwa, popychają większość republikańską radykaliści, przestraszeni o siebie owym klejącym się sojuszem pomiędzy żywiołami pojednawczo-zachowawczymi obu stron izby. Zarówno *Figaro*, jak *Journal des Débats* upatrują większą korzyść dla sprawy narodowej ze zbliżenia się ku sobie żywiołów porządku, aniżeli z dalszego ulegania warcholstwu skrajnej lewicy radykalnej.

Br. Z.

Z Petersburga.

(Korespondencja własna Kurjera warszawskiego.)

Petersburg, d. 10 grudnia.

O wejściu do służby wojskowej ruskiej J. C. W. ks. Ludwika-Napoleona pisze *Graźdanin*, co następuje:

„Najwyższym rozkazem z dnia 25-go listopada (6-go grudnia) J. C. W. zamianowany został podpułkownikiem w 44-ym niżegorodzkim pułku dragonów J. K. M. króla wirtemburskiego. Książę

Verdi u siebie.

(Ze wspomnień młodego librecisty.)

Było to w r. 1880-ym. Mieszkałem wówczas w Medjolanie i zaglądałem niemal codziennie do *Gallerii Vittorio Emanuele*, gdzie przed *Caffe Biffi* gromadziło się zwykle kółko artystyczne na pogawędkę. Verdi zbierał właśnie laury w Paryżu za „Aidę”, którą wystawiano po raz pierwszy pod osobistym jego kierunkiem w Wielkiej Operze tamtejszej. Mówiono też o nim wiele w *Caffe Biffi*, a ja rozmów tych słuchałem z podwójną ciekawością, raz dlatego, że zawsze należałem do zapalnych wielbicieli go, a powtóre z powodów osobistych: miałem gotowe libretto dla Verdiego... Nie śmieciecie się! Młodość waży się na wszystko, „mierzy siły na zamiary”, jak powiada poeta; to jej cecha, bez której nie byłaby młodością.

Myśl napisania libretta wielkiej opery przyszła mi wkrótce po ukończeniu studjów w Akademji; wziąłem się do pracy energicznie i po pewnym czasie w szufladce biurka zamknąłem starannie przepisany skrypt, objętości kilkunastu arkuszy.

Libretto było gotowe. Kiedym po raz ostatni odczytywał ten utwór gorącej, młodzieńczej wyobraźni, uczulem się głęboko zadowolonym. Czegoż bo więcej żądać od opery: tło historyczne (rzecz z dziejów średniowiecznych Angji), sceny urozmaicone, efekta wspaniałe, kostjomy malownicze, trochę mitologiczną skandynawską, trochę elementu nadprzyrodzonego, miłość, nienawiść, zemsta, bitwy, pożar, burza na morzu—wszystko tu było. Chodziło tylko o wręczenie libretta Verdieu; tymczasem zaś rękopis miał spoczywać w biurku.

Nie pamiętam przy jakiej sposobności zwierzyłem

się z projektem swoim w *Caffe Biffi*. Zakrzyczano mnie w zgodnem unisono.

— Oszalałeś! — wołali starzy bywalecy z pod kopy *Gallerii Vittorio Emanuele*. — Czy sędzisz, że Verdi nie ma nic lepszego do roboty, jak pisać muzykę do libretta pierwszego lepszego nowicjusza! Toż głośni literaci i poeci ubiegają się o to napróżno. Verdiego zasypują librettami, a on ich nawet nie czyta. Gdzie panu myśleć o tem! Ot lepiej dajbyś pokój...

Jakkolwiek głosom tym trudno było nie przyznać racji, z młodzieńczym jednak uporem trzymałem się raz powziętej myśli. Natomiast notowałem sobie skrupulatnie wszystkie rysy charakteru Verdiego, do którego bądźco bądź dotrzeć postanowiłem.

— Pisanie libretta dla Verdiego — objaśniano mnie — nie jest rzeczą bynajmniej łatwą. Kompozytorowie w ogóle są ludźmi kapryśnymi, a Verdi bodaj czy nie przewyższa innych pod tym względem. Jest to człowiek prdki i szorstki w obejściu, pedant nudny i gderliwy, któremu dogodzić nie można. Żaden też librecista dłużej z nim nie wytrzymał. Wyjątek stanowią chyba Solera i Piave; pierwszy, bo imponował Verdieu i w razie potrzeby umiał mu zęby pokazać; drugiego znów, człowieka chorowitego i świętej zresztą cierpliwości, oszedzał jako tako Verdi ze względu na dawną przyjaźń. Cammarano i Maffei po krótkim doświadczeniu wyrzekli się Verdiego, a Ghislanzoni za nic w świecie nie chciałby dla niego napisać drugiego libretta. Dość mu jednej „Aidy”...

— Szorstki charakter Verdiego nieraz dał się we znaki wykonawcom jego oper, ale i libreciści mieli za swoje. Czy wiesz pan, co się stało z Solera? Gdy po raz pierwszy miano wystawić „Nabuchodonozora”, tu, w naszej *Scali*, na miejscu słynnej dziś sceny przepowiedni (*La profetia*), znajdował się jakiś duet miłosny pomiędzy Izmaelem a Fe-

lena. Verdiemu się to nie podobało, ponieważ epizod ten romantyczny osiabiał powagę religijną, panującą w całym dziele. Solera tłumaczył znów, iż scena potrzebna jest do urozmaicenia akcji. Przyszło do sprzeczki. Verdi żądał zmiany, Solera upierał się przy swoim.

— Tak!
— Nie!
— Tak!
— Nie!

Pewnego pięknego poranku, po gorącej dyskusji, Verdi zamyka drzwi na klucz, klucz chowa do kieszeni i kładąc przed zdumionym Solerą papier, pióro i biblię, powiada spokojnie:

— Nie wypuszczę cię, aż mi przerobisz tekst zakreślony.
Solera guiewał się, zżymał, ale w końcu ustąpił. Wszystko to, przyznając, było mało zachęcającem, tłumaczyłem sobie jednak, że niewątpliwie ludzie przesadzają, i nie wyrzekłem się myśli złożenia Verdieu mego utworu.

Po dłuższem wabanii się co do wyboru drogi, postanowiłem zgłosić się wprost do Ricordi'ego i prosić go o radę, a w razie potrzeby o poparcie.

Iść do Ricordi'ego—łatwo to powiedzieć! Daleko prędzej zwykły śmiertelnik wystarać się może o audjencję u króla Humberta, niż dotrzeć do gabinetu *del Signor Commendatore Giulio Ricordi*. Niekróć też udawałem się do pałacu Ricordi'ego na *via Omenoni*, za wsze słyshałem jedno: „Wyszedł” albo „Jest zajęty”.

Już traciłem nadzieję, gdy raz wypadkiem udało mi się spotkać Ricordi'ego w Galerji. Przypomniałem mu się i opowiedziałem o swym projekcie. *Signor Giulio* wysłuchał mnie grzecznie, uśmiechnął się nieco ironicznie, i, gdym prosił o rady, odpowiedział:

— Nie radziłbym panu tracić napróżno czas!

Ludwik-Napoleon, urodzony dnia 16-go (28-go) czerwca 1864 r. w zamku Meudon pod Paryżem, jest synem ks. Józefa-Napoleona i ks. Klotydy, Marii-Teresy de Savoie (córki Wiktora-Emanuela), a wnukiem króla Westfalji Hieronima. J. C. W. służył przedtem w kawalerji włoskiej, gdzie dowodził szwadronem.

Nieprzychylnie stanowisko, jakie przyjął rząd włoski względem Francji, skłoniło księcia do przejścia pod sztandar ruskim.

W ten sposób zamiar służenia w wojsku ruskim, powzięty niegdyś przez Napoleona I-go, gdy był jeszcze porucznikiem artylerji, został wykonany przez jednego z jego potomków.

Jego Cesarska Wysokość wyjechał w d. 10-ym b. m., o godz. 1-iej m. 30, koleją warszawsko-petersburską do Paryża i powrócił do Cesarstwa w d. 27-ym kwietnia r. p. Jego Cesarska Wysokość przybył do Petersburga w d. 16 (28) listopada i stanął w hotelu francuskim.

Książę jest 26-letnim młodzieńcem, wzrostu średniego, dobrze się prezentującym, nosi zarost *à la Boulanger*, a ubiera się jeszcze po cywilnemu, mieszka zaś bardzo skromnie w dwóch pokojach, z których jeden służy za sypialnię, a drugi za mały salonik, i ma przy sobie ciągle swojego osobistego kurjera. Jego Cesarska Wysokość był wciaż zajęty zwiedzaniem Petersburga, zwiedził również Cesarzowski Ermitaż, a w d. 25-ym listopada (6-go grudnia) teatr „Michel”. Książę nie przyjmował prawie nikogo, prócz kilku wojskowych. Jego Cesarska Wysokość pragnie dokładnie poznać język ruski, a w rozmowie z pewną osobą prywatną nazwał Rosję swoją drugą ojczyzną.

Organ ks. Meszcerskiego zamieszcza jeszcze wspomnienie o jenerał-adjutancie, jenerale kawalerji Teodorze synu Teodora Trepowie, który zmarł w d. 4-ym b. m. w Kijowie. Jenerał Trepow przez ciąg lat 12-tu zajmował godność oberpolicmajstra i naczelnika m. Petersburga. Stolica dużo zawdzięcza nieboszczykowi. T. Trepow urodził się w r. 1803-cim, w kraju nadwiślańskim, gdzie urzędował F. Sztermer, w którego domu jenerał otrzymał wychowanie. Urzędowanie nieboszczyk rozpoczął w Petersburgu w ministerjum dóbr państwa, a gdy kończył lat 20, opuścił służbę cywilną i w roku 1831-ym, wyjechał do kraju nadwiślańskiego, gdzie wstąpił jako ochotnik szeregowiec do jednego z konsystujących tam pułków kawalerji. T. Trepow nieraz wykazywał odznaczającą się waleczność i otrzymał order wojskowy. Za odznaczenie się w r. 1831-ym zamianowany został kornetem, a za waleczność zaszczycony orderem św. Anny klasy IV-ej.

Od r. 1831-go do 1861-go T. Trepow służył w żandarmerji konnej i w piątym dziesiątku tego stulecia w stopniu pułkownika komenderował pułkiem żandarmerji w Kijowie.

W r. 1861-ym został zamianowany oberpolicmajstem m. Warszawy i w tymże roku podnie-

siony do stopnia jenerał-majora. Był następnie oberpolicmajstem, a później jenerał-policmajstem m. Warszawy.

W d. 17-ym (29-ym) kwietnia 1866-go r. jenerał-major świty Jego Cesarskiej Mości został powołany na oberpolicmajstra m. Petersburga i w tymże roku zamianowany jenerał-lejtenantem, w dniu 15-ym (27-ym) października general-adjutantem, a z chwilą ustanowienia w Petersburgu naczelnika miasta, w dniu 1-ym (13-ym) marca 1873-go r. naczelnikiem m. Petersburga.

W r. 1878-ym zmarły został zaliczony do kawalerji i w tymże roku uwolniony ze stanowiska naczelnika m. Petersburga. Nieboszczyk zajmował się następnie dobroczynnością, o ile na to jego nadwątłone zdrowie pozwalało.

Birż. wied. poświęcają kilka ciepłych słów zmarłemu w Petersburgu s. p. Władysławowi Laskiemu „Musimy dziś—pisze gazeta—podzielić się z czytelnikami naszymi nader smutną wiadomością. Śmierć zabrała jednego z wybitnych finansistów, którego strata nie da się niczem wynagrodzić.

„Zbyt wczesnie jeszcze rozbiereć szczegółowo zasługi finansowe i społeczne zmarłego. Dość powiedzieć, że w ciągu ostatnich lat 15—20 nie dokonano żadnego znaczącego przedsięwzięcia finansowego lub handlowego, aby w niem W. Laski nie przyjmował czynnego udziału. Powierzonym jego zarządowi bankiem Laski kierował z wielką umiejętnością i taktem, nadając instytucji wyjątkowe położenie, dzięki własnemu znaczeniu i stosunkom finansowym. Osobiste rysy charakteru zmarłego znane są niemal całemu Petersburgowi: Laski gotów był usłużyć każdemu, a dobroczynność jego nie znała granic. Dumą zmarłego było dobre imię, które mu wszyscy przyznawali.”

Trenujmy się!

Ręczę, że więcej niż połowa piękniejszej połowy rodu ludzkiego nie wie znaczenia tego nagłówka. Nawet i między pięć brzydką podjąłbym się znaleźć tysiące takich, co ową niewinną zresztą ignorancją grzeszą.

A jednak wyraz „training” jest dziś w Europie tak mniej więcej powszechnym, jak wyraz „sport”, „Jaeger” lub „bicykl”.

Kto nie wierzy, niech się zapyta, dajmy na to, eleganckiego redaktora naszego *Sportu*.

Owóż „training”, to przygotowanie ciała i duszy do ważnej, krytycznej chwili, czyli do zapasów fizycznych lub duchowych. U nas, jak dotąd, mówi się jedynie o „trenowaniu” dzokiejów i koni przed wyścigami. Ale trainingu wymaga też i turniej wioślarski i gimnastyczny, i welocypedowy i każdy zresztą inny.

Ale, co najważniejsza, to że i przed ważnym popisem umysłowym praktykują na Zachodzie trenowanie. Ot np.

wilem dotrzeć do twórcy „Aidy” w jego ustroniu wiejskiem. Zamiar mój wykonałem bezzwłocznie.

Było to w lecie. Pogoda sprzyjała, podróż niekosztowna, więc zaopatrzone w list polecający od p. Stolti, w towarzystwie wydobytego z biurka rękopisu, znalazłem się w wagonie, który miał mnie zawieźć do Borgo San Donnino. Przybywszy bez wielkiego opóźnienia (niezwykły wypadek na kolejach włoskich) do celu podróży, nająłem konie do Busscto, a ztąd już wprost udałem się do wiejskiej rezydencji mistrza.

Villa sant'Agata lub *Villa Verdi*, jak ją też często nazywają, wygląda nader mile i wdzięcznie. Nie ma tu owej panoramy gór, stanowiącej najczęściej tło krajobrazów włoskich, lecz za to jest pełno zieleni. Na gładkiej równinie rozsiadły się winnice, grupy akacji, morw i drzew owocowych, wśród których wznosi się willa Verdiego.

Za sztachetami, przed którymi zatrzymał się mój wiejski ekwipaż, widać było ładny domek o jednym pięttrze, z białymi ścianami, z balkonami kamiennymi, osłoniętymi kolosalnych rozmiarów markizami w pasy szare i granatowe. Dookoła rozciągał się ogród, urządony na sposób angielski, z trawnikami strzyżonemi i grupami drzew ciemno-zielonych, wśród których jaskrawo połyskiwały krzewy, obsypane kwiatem. Od bramy biegiły kręte, wzorowo wygracone i wysypane żwirem, ścieżki.

Jakkolwiek milem było wrażenie, jakie na wstępie robiła ta siedziba *maestra*, gąym jednak miałam furtę wehodową, nie mogłem się opędzić wspomnieniom rozmów z Galerji... Jak mnie przyjmie ów szorstki, despotyczny, gderliwy Verdi? Z bijącym tędy sercem zbliżałem się do domu, układając w myśli słowa powitania twórcy „Aidy”.

— „*Illustre maestro!*”...—miało się zaczynać. Chrząknąłem dla dodania sobie odwagi.

przed egzaminem, mowa, występem koncertowym i t. p. każą odpowiednio ćwiczyć organizm.

Tem się tłumaczy, dlaczego w najhygieniczniejszym z narodów—u Anglików, wytrawni sportsmeni bywają doskonałymi politykami, a wirtuozi w popisach wioślarskich bywają też „senior-wranglers”, czyli laureatami na konkursach życia duchowego.

Niemiecki pisarz, Ottomar Beta, podaje główne zasady „trainingu” w Anglii i Niemczech.

I tu i tam stanowczo potępiają palenie tytoniu. Opowiadają o pewnym pływaku, że jedno jedyne cygareto przez parę tygodni brudziło mu w ćwiczeniach bicie serca i brakiem tchu.

Klub wioślarski w Berlinie jest zaklętym wrogiem nikotyny. Kto przed „matchem”, czyli turniejem schwytany zostanie na gorącym uczynku palenia bodajby papierosa, przestaje być członkiem.

Tak to rozumiem? To mi przynajmniej rygor.

Bogini Hygiea sownie wynagradza podobną wstrzeźliwość. Niedarmo dopatrują się związku przyczynowego między umiarkowaniem w paleniu i picciu u synów Albionu, a ich zdolnością do sportu.

Tylko strzeżcie się nagłego przeskoku z jednej ostateczności w drugą! Słynny angielski pisarz sportowy Stoneheuge energicznie odradza wyrzekać się za jednym zamachem alkoholu, grożąc paroksyzmami delirium. Proponuje on natomiast jakąś kompozycję aromatyczną, która w okresie przejściowym może zastąpić spirytualizm.

Zresztą idzie o umiarkowanie w ogóle, nie zaś o zupełny rozbrat z t. zw. „używkami”. Istnieje wprawdzie na Zachodzie mnóstwo t. zw. „Abstainers” albo „Teetotalers”, czyli radykalnych wstrzeźliwości, ale w naszym klimacie naśladować ich trudno.

Posłuchajcie, jak poczyna sobie indywiduum, przygotowujące się do „matchu”, czy ma być nim wyciąg wioślarski, czy wielka operacja, czy decydująca mowa, jeśli chce być wiernym „trainingowi”.

Wstaje rano około godz. 7-iej, poczem używa jakie pół godziny ruchu na wolnym powietrzu. Jest to gimnastyka oddechu, rzecz bardzo wielkiej wagi. Przytem nigdy nie powinien dopuszczać zadyszania. Trzeba zawsze zostawiać sobie zapas pewien powietrza w płucach, osobliwie, gdy się chodzi pod górę. Podobno ludzie, co to prawidło zrobili swym zwyczajem, wolni są od suchoty. Ten bowiem ruch ranny reguluje stanowczo obieg krwi i przywraca sprawność narządowi oddychania, czyli usuwa tę gnuśność ich, która najbardziej sprzyja zagnieżdzeniu się bakterji.

A my nie wiemy wcale, jak skłonni jesteśmy do zapomniania o tem, iż trzeba oddychać. Zwłaszcza, gdy doznajemy silnej, a bolesnej emocji. Podobnie istnieją ludzie, niewidzący np. na jedno oko, dlatego, że zapomnieli używać obojga. Zdarza się to często wśród zegarmistrzów, strzelców-amatorów i marynarzów.

Trenujmy się więc, bracie, a przyzwyczajysz się raz oddychać stale i prawidłowo, nie potrafisz już zapomnieć.

Po owej przechadzce trenujący się wraca do domu i z różowym na świat poglądem zasiada do śniadania, złożonego zazwyczaj z kaszy mleczonej, bułki i jednego

starania. Verdi libreta nie przyjmie. Zasypują go wprost, przez nas i przez przyjaciół, ale maestro wszystkich odsyła z kwitkiem. Wymagania jego dziś wzrosły i nie przyjąłby już takiego libreta, do jakich dawniej np. pisał muzykę. Ghiolauzoniemu, i to z trudnością, udało mu się dogodzić. Nie chciałbym pana zniechęcać, ale nie sądzę, aby się panu powiodło z pierwszą pracą... Zresztą, Verdi powraca, niech się pan zgłosi do niego.

Pożegnał mnie, a ja... postanowiłem udać się osobiście do Verdi'ego.

Powracał właśnie maestro z Paryża. Odgłos wielkiego powodzenia i niezwykłego entuzjazmu, z jakim prasa i publiczność paryska przyjmowała Verdi'ego, polechtał miłośców własną Włochów, którzy wracającemu mistrzowi urządzili owację. Witano go uroczysto z pochodniami i chorągwiemi, a okrzyk *Viva Verdi!* zabrzmiał entuzjastycznie.

Jak zwykle od wielu lat stanął Verdi w *Gran Albergo Milano*. Właściciel tego hotelu p. J. Spatz, dawny przyjaciel i wielbiciel kompozytora, rezerwuje zawsze dla niego honorowy apartament, nazwany *L'appartamento Verdi*. Mieszkanie to, z którem łączą się liczne wspomnienia dla muzyków (pierwsze wystawienie „Aidy”, „Requiem”, „Otella”, wznówienie przerobionego „Don Carlosa” i „Simon Boecanera”) rzadko i tylko dla dostojnych gości bywa otwierane. Główną salę apartamentu zdobi piękny portret mistrza, naturalnej wielkości, ofiarowany Verdi'emu przez p. Spatz z okazji wystawienia „Otella”.

Odtąd do hotelu Milano zwracałem swoje kroki, lecz napróżno. Wśród przyjęć oficjalnych dostanie się do Verdi'ego dla osoby prywatnej było niemożliwym. Nic bez dziwnego, iż szturm moje nie odniosły skutku, a Verdi tymczasem wyjechał.

Nietyle zniechęcony, ile zniecierpliwiony, zdecydowałem się w końcu na krok stanowczy i postano-

— *Cosa desidera, Signore?* — odezwał się grzecznie ogrodnik, którego teraz dopiero spostrzegłem.

Zapytałem o mistrza.

— *Il Signor maestro* nieobecny.

— *Masz tobie!*—pomyślałem.

— Pojechał do Cremony na targ, niedługo jednak powróci. Jeżeli pan łaskaw się zatrzymać zawiadomię *la signora Giuseppina*.

Postanowiłem się cofnąć, obiecując przyjść później, lecz pani Verdi, dowiedziawszy się o przybyciu gościa, kazała mnie prosić.

Zastałem ją w ogrodzie. Siedziała w małej chińskiej altance, ocienionej bignonjami i passiflorami, i przeglądała gazety, które na widok mój odłożyła.

Pani Giuseppina Strepponi-Verdi słynęła niegdyś jako jedna z głośniejszych śpiewaczek scen włoskich. Kreacja jej w „Nabucco” przyczyniła się w znacznym stopniu do wielkiego powodzenia opery. Dla niej pisał też następnie Verdi partje sopranowe w „Atyli”, „Joannie d'Arc”, „Makbecie”, które straciły w p. Strepponi przedstawicielkę dopiero w chwili jej zamełcia. Dziś jest to osoba już niemłoda, o rysach poważnych i sympatycznych, z oczyma błyszczącymi, włosami nieco siwującymi, mówiąca z wolna głosem dzwięcznym i harmonijnym.

Pani Verdi przyjęła mnie uprzejmie i z umiejętnością osoby inteligentnej i dobrze wychowanej nawiązała rozmowę, która rychło kazała mi zapomnieć o poprzednich obawach.

Brzęk dzwonek włoskiej upręży i turkot powozu zapowiedział nam przyjazd Verdiego.

Rzuciłem wzrokiem ku sztachetom. Czy to ten sam *maestro*, którego niedawno tak uroczysto witało w Medjolanie?... Verdi siedział w powoziku o

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— W r. 1890-ym ma być zorganizowana w Petersburgu wystawa higieniczno-sanitarna. Na pierwsze koszty urządzenia przeznaczono 30,000 rs.

— Nowosti podają następujące szczegóły o pożyczkach bankowych na zastaw węgla kamiennego i antracytu. Główne zasady projektu są następujące: a) wydawanie zaliczeń na zastaw węgla kamiennego odbywać się będzie za pośrednictwem kolei w stosunku 50% wartości towaru; b) pożyczka wydawana będzie na zastaw węgla sprzedanego i przywiezionego na miejsce swego przeznaczenia; c) zaliczenia wydawane będą na 3 miesiące po 10% (z tego 6% dla banku państwa i 4% dla kolei za pośrednictwem).

— Dzienniki petersburskie donoszą, iż oczekiwany jest w tych dniach w Petersburgu reprezentant spółki kapitalistów paryskich, p. Vitte, który ma zamiar wejść w układy z kolejami w celu zorganizowania tanich przejazdów z Petersburga, Moskwy, Odessy i Kijowa do Paryża.

— Według informacji dzienników petersburskich, ministerjum komunikacji powzięło projekt połączenia rz. Dniepra z dworcem kolei południowo-zachodnich za pomocą tunelu pod Lipkanami.

— W rozkazie policyjnym zamieszczono, co następuje: „W Warszawie oprócz felczerów i fryzjerów zapisanych do cechów, strzyżeniem włosów oraz goleniem, a czasami i pokątnem leczeniem w samowolnie utworzonych goleniach, zajmują się jeszcze osoby nieposiadające odpowiedniej kwalifikacji. Z uwagi na to komisarze cyrkulowi otrzymali polecenie zobowiązać deklaracjami wszystkie powyższe wymienione osoby, aby najpóźniej w ciągu miesiąca zapisały się do cechu fryzjerów i przedstawiły urzędowi lekarskiemu świadectwo kwalifikacyjne; te, które nie wypełnią żądanej przepisu, w myśl § 107 ust. felczerskiej, mają być pozbawione prawa zajmowania się rzemiosłem fryzjerskiem. Nadto służba policyjna otrzymała polecenie przestrzegać, aby we wszystkich zakładach felczerskich i fryzjerskich znajdowały się umywalnie ze świeżą wodą i czystymi ręcznikami.”

— Dla dopełnienia ogólnej rewizji sum i depozytów w kasach policyjnych została mianowana specjalna komisja, złożona z pp.: rad. kol. Chrzanowskiego jako prezesa i członków: naczelników wydziałów: Kozłowskiego, Pawłkiewicza i Bogdanowicza.

— Przepelnienie szpitali miejskich trwa ciągle i tylko o św. Ducha w oddziale chirurgicznym są dwa wolne łóżka, w innych zaś szpitalach, według wykazu z dnia wczorajszego, wszystkie miejsca, zajęte.

— Zapisy testamentowe ś. p. Marji Bobańskiej

uzyskały zatwierdzenie władzy. Zapisy te są następujące: 2,500 rs. dla oddziału sierot, znajdującego się przy Towarzystwie dobroczynności warszawskiej i 2,500 rs. dla przytulku Feliksa Sobańskiego dla paralityków.

— W Warszawie, oprócz latarni gazowych do oświetlenia ulic i placów, znajduje się do tej pory 133 latarni naftowych, które stoją na krańcach miasta. Koszt oświetlenia tych latarni wynosi rocznie około 2,000 rs., czyli po 15 rs. za latarnię.

— Ruch towarowy na kolei nadwiślańskiej w ostatnich dniach znacznie zmalał, ponieważ transporty zboża z kolei kijowskiej wysyłane są dalej do Gdańska nie koleją nadwiślańską, ale terespołską.

— Według ostatnich obliczeń akcyj Towarzystwa kolei wiedeńskiej, zdeponowanych do mającego się odbyć w d. 20-ym b. m. nadzwyczajnego ogólnego zebrania akcjonariuszów, liczba ich jest cokolwiek większą, niż ją wykazywały ostatnie wiadomości. Złożono ich mianowicie: w Warszawie sztuk 1,214, w Petersburgu 64, w Paryżu 3,658, w Amsterdamie 2,725, w Brukselli 11,052 i w Berlinie 14,678; czyli razem sztuk 33,368.

— Najbliższe posiedzenie rad zarządzających kolei warszawsko-wiedeńskiej i warszawsko-bydgoskiej odbędzie się we wtorek, d. 17-go b. m.

— Rada zarządzająca kolei bydgoskiej na ostatnim posiedzeniu przy ustanawianiu normalnych wydatków na uposażenie służby wyznaczyła za r. b. rs. 13,600 na gratyfikacje noworoczne dla urzędników i oficjalistów.

— Zapowiedziane na drugą połowę b. m. ogólne zebranie członków racjonalnego myślistwa odbędzie się już w lokalu własnym Towarzystwa, w domu zwanym pałacem Blanca.

— Jeden z najdawniejszych drewnianych dworców przy ulicy Chłodnej, oznaczony nrem 22 i mieszczący wewnątrz stary młyn, wkrótce będzie rozebrany, a na miejsce jego stanie okazała trzypiętrowa kamienica.

— Tutejszy sąd handlowy ogłosił upadłość kupca warszawskiego, Manasa Steinfeldta, zamieszkałego na Nalewkach pod nr. 41-ym. Bankrut został aresztowany. Sędzią komisarzem masy mianowany jest członek sądu J. K. Szlenkier, kuratorami zaś: adwokat przysięgły Połtawski i wierzyciel Adolf Rentl.

— Ministerjum spraw wewnętrznych zatwierdziło prosekora uniwersytetu warszawskiego, p. Troickiego, na posadzie inspektora urzędu lekarskiego m. Warszawy.

— Wiceprezes rady zarządzającej kolei wiedeńskiej, p. Leopold Kronenberg, w dniu jutrzejszym powraca do Warszawy.

— Jednakże „Nabuchodonozor”, „Aida” mają treść oryginalną.

— To wyjątki. Zresztą „Aidę” po większej części uscenizowałem sam, opierając się na wskazówkach, jakich mi dostarczyło mniejsze lub większe powodzenie poprzednich oper. Ostatnia dekoracja, podzielona na dwa piętra, scena sądu w podziemiach, są pomysłami mojemu. Ghislauzoni ubrał je tylko w szatę poetyczną.

Mówił jeszcze długo Verdi o muzyce, robił trafne uwagi o sztuce pisania libretta operowego, w sposób ciężki krytykował niektóre współczesne dzieła muzyczne—wreszcie jakby z obawy, aby go ten ostatni temat nie pociągnął zadaleko, przeszedł do rzeczy potocznych.

Uważając, że wizyta moja zbyt długo przeciągała (o popieraniu sprawy libretta nie było już mowy...), chciałem się pożegnać. Sędziwy mistrz nie puścił mnie jednak. Z niezwykłą we Włoszech gościnnością zatrzymał mnie na obiedzie i puścił dopiero późno wieczorem.

Po południu mistrz oprowadzał mnie po swoim gospodarstwie i z dumą wskazywał na swe dzieła w ogrodzie warzywnym i w winnicy. Podziwiałem tedy improwizowane jezioro, grządki warzyw, kolekcję róż itd.

O muzyce nie mówiliśmy już więcej. Kiedy wieczorem żegnałem serdecznego gospodarza, byłem wzruszony. Po silnym i gorącym uścisku jego dłoni poznałem, że znakomity kompozytor spostrzegł moje wzruszenie. Życzył mi szczęścia i odjechał.

Przez całą drogę pozostawałem pod silnym wpływem odniesionych wrażeń i zapominałem nawet o niefortunnych losach libretta.

Tak się skończyła moja wycieczka do Verdi'ego

Włodzisław Müller.

laja na miękko. Z czasem, gdy się w nim wyrabia właściwy sportsmanom apetyt, pozwalają mu na obfity posiłek ranny, w postaci np. kaszy owsianej, pieczeni, o ile można chudej, z rożna.

Do godz. 12-jej adept oddaje się swemu zwykłemu zajęciu, chyba, że chwila „matchu” jest bliska i pochłania całą jego uwagę. Wówczas około 11-jej spożywa jeszcze coś lekkiego, a do tego szklanek piwa lub Sherry.

Jeżeli idzie o sport fizyczny, adept przystępuje wnet „do roboty”; wdziawa flanelę i wełnę, buciki z psiej skóry z niezbyt grubymi podeszwami i na niskich obcasach. W tem przebraniu przebiega parę razy teren zapasów, w asystencji t. zw. fachowego trenera, którego zadaniem jest powściągać nadmierny zapał i dawać niezbędne wskazówki.

I „training” do „matchu” umysłowego wymaga towarzysza i przewodnika, którym bywa na uniwersytetach angielskich t. zw. „Coach”.

Nic tak nie ogłupia, jak studjowanie *solo*. Ztąd Niemcy nazywają je słusznie „osłowieniem” (ochsen), a więc czemś wprost przeciwnem... wiosłowaniu.

Nie chcę podawać za Betę przepisów djety na resztę dnia, dosyć wspomnieć, że zaleca się unikanie potraw tłustych, ciężkostrawnych, pikantnie przyprawionych, że za przekąską przedobiednią służy... przysnec i energiczne wycieranie ciała szorstkim sukmem.

Przed każdym trudniejszym przejściem potrzebne jest odpowiednie trenowanie. Słuszna więc robia uwagę, że i panie, jako osobliwie skazane na pewne trudne przejścia, powinny się do niego długo a odpowiednio sposobie. *Lart c'est le courage!* A nie ma odwagi bez przygotowania się.

A więc: trenujmy się, kto może!

Ary.

TRZY WINOBRANIA.

Spotkałem kiedyś ją w dniu winobrania:
Postać bachantki, a oczy anioła.
Spódniczka różowa, ani warkocz czola,
Zazdrosna chusta szyi nie zasłania.
Na towarzysza ramienia zwieszona,
Do Awinionu powracała ona
W dniu winobrania.

Spotkałem później ją w dniu winobrania:
Zachód łśnił krwawo, dokoła nikogo,
Szła chwiejnym krokiem samotna tą drogą,
W oczach jej dziwne świeciły błyskania.

Włosy na głowie z strachu mi powstały,
Gdy cię ujrzałem, drogi cieniu biały,
W dniu winobrania.

Spotkałem znowu ją w dniu winobrania.
Dotąd wspominałem tę chwilę daleką.

Óbito czarnym kirem trumny wieko,
Siostrz z Awinionu rozległy się łkania...

O! piękną była w śmiertelnej bladeści.
Dojrzały grona winnic. Był miłości
Dzień winobrania.

Z Alfreda Daudet'a przełożył

Gabriel Kempner.

dwóch miejscach i manewrując zręcznie batem, wesołem trzaskaniem zachęcał małego siwego konika do szybkiego biegu. Ubrany był w obszerny jasny garnitur letni, na głowie zaś miał kapelusz słomiany o dużym rondzie. Kilka naładowanych koszyków i stos paczek, którymi opiekował się służący, świadczący, iż wycieczka do Cremony nie była tylko spacerem.

Maestro wyskoczył lekko z powozu, otarł pot z czoła i podał naprzeciw zbliżającej się doń żony. Widocznie pani Giuseppina musiała powiedzieć mężowi o mnie, gdyż Verdi od razu zwrócił się w moją stronę i obrzucił mnie badawczym spojrzeniem.

Krew na nowo uderzyła mi do głowy, zrobiłem parę kroków i wyszeptawszy niezrozumiale: *Illustrate maestro!* podałem list polecający.

Na widok mego zakłopotania twarz mistrza rozjaśniła się od razu, przejrzał list i powitał mnie uprzejmie. Gdyśmy zaś weszli na nowo do owej ebińskiej altanki, jowialne i dobrodusze zachowanie się gospodarza ośmieliło mnie do reszty.

Maestro wyglądał świeżo i zdrowo, trzymał się prosto, a choć miał lat 67, niktby mu nie dał więcej nad pięćdziesiąt. Długie, choć trochę rzadkie włosy, schodziły mu na czoło, okrągła regularnie przystrojona siwa broda otaczała twarz prawie bez zmarszczek; oko pełne ognia, ruchy żywe i nerwowe zdradzały energję i temperament. Wyraz twarzy serjo, surowy nawet, miał jednak w sobie coś pociągającego. Uśmiech, który od czasu do czasu rozjaśniał usta, naturalność mowy i manier, prostota stroju, wdzięk otoczenia — wszystko to okrywało w moich oczach postać Verdi'ego aureolą ciepła serdecznego.

— I to ten człowiek—myślałem sobie w duszy—jest owym nudnym, despotycznym, szorstkim Verdiem, o którym mi tyle opowiadano.

Wypadało nareszcie przystąpić do rzeczy i wyja-

śnić mistrzowi przyczynę, sprowadzającą mnie do jego wiejskiego ustronia. Wysłuchał mnie cierpliwie z uśmiechem pobłażania.

— Dar pierwszej młodzieńczej pracy—rzekł z delikatną grzecznością—jest dla mnie niezmiernie przyjemnym. Dowodzi on, że młode pokolenie nie zapomina o starym Verdim. Żałuję przeto, iż z oferty pańskiej korzystać nie mogę. Czas mi odpocząć. Mam 67 lat...

— Niktby nie odgadł—rzuciłem.

— Istotnie czuję się zdrowym i dbam o siebie. Do inwalidów jeszcze się nie liczę i od czasu do czasu coś tam piszę. Dorobiłem nowe *divertissement* tancerskie do „Aidy” dla opery paryskiej, napisałem „Ave Maria” i „Pater noster”; to mi wystarczy, aby nie wyjść z wprawy. Dziś wolę jednak zająć się gospodarstwem i rolnictwem, które mnie odświeżają fizycznie. Widzisz pan to wszystko wokoło?—to moja praca.

Zagadnałem go jeszcze w kwestji libretta, prosząc, żeby je choć przeczytał. Odpowiadał mi zawsze uprzejmie, strzegąc się z dziwną delikatnością, aby nie dotknąć miłości własnej młodego autora.

— Na co?—mówił z uśmiechem.—Opery nowej pisać teraz nie myślę, a wyrobów referować nie chcę. Doświadczenie czterdziestoletnie przekonało mnie, że to co było pięknem na papierze, na scenie traciło nieraz. Najslabsze moje opery, nie wspominając już o pierwotnych, napisałem do tekstu oryginalnego. Taka „Giovanna d'Arco”, „Battaglia di Segnano”, aczkolwiek dramatyczne, nie natchnęły mnie ani jedną myślą. Dlatego też wolę widzieć wprost na scenie to, co mam przystroić muzyką. To jest właśnie powód, że chętnie czerpię tematy z Victora Hugo, Shakespeara i Schillera; nawet starych dramatów hiszpańskich używałem do „Trubadura” i „Forza del destino”.

= Z teatru i muzyki.

* (Ciech.) Bohaterką tytułową wczorajszego przedstawienia „Violetty” była poraz pierwszy występująca na scenie warszawskiej panna Rafaela Pattini.

Debiutantka przedstawiła się jako śpiewaczka, obdarzona głosem sopranowym o niewielkim wprawdzie woluminie, ale zato pełnym młodzieńczej świeżości i giętkości.

Sposób traktowania całej roli świadczy o dobrej szkole, której reguły i przepisów trzyma się panna Pattini z całą sumiennością i ścisłością.

Szkoda tylko, że do tych zasadniczych czynników kariery wokalne młoda śpiewaczka nie dodaje obecnie nie od samej siebie; cała partja była wykonana z równym zimnym spokojem od początku do końca.

Zdawaćby się mogło, że „poprawność” jest dotąd jedynym ideałem artystycznym, gdy tymczasem bohaterka Verdiego daleką jest od tej równowagi czynników psychicznych, które na podobną „poprawność” zdobyć się są w stanie.

Dlatego też wczorajsza „Violetta” interesować i wzruszać, pomimo wielu nawet przymiotów zewnętrznych, nie mogła.

W każdym razie był to debiut udany.

Zwracamy uwagę, że cały finał aktu trzeciego przyobleczonej jest obecnie w szatę niezwykłej słamażności, wynikającej ze zbytniego ulegania dyrektora lirycznemu nastrojowi solistów.

Ustęp ten, odznaczający się potęgą ognistego, szczerzego uczucia, stanowi jedną z najpiękniejszych kart twórczości Verdiego.

Wartoby epizod ten przestudjować w szczególności na nowo, gdyż obecnie poprostu razi on swą krzykliwą, w istocie zaś bezdarną ospałością.

Nie taką przecież ma za sobą tradycję lubiana zawsze partycja „Violetty”.

Operę dyrygował p. Quattrini.

* Zamiast zapowiedzianej „Marty”, dany będzie jutro w teatrze Wielkim „Faust” Gounoda.

W partji Małgorzaty wystąpi po raz drugi panna Rafaela Pattini.

* Teatr Rozmaitości daje jutro „Aktorów dworu” Wartenburga.

Widowiska dopełni dawno niegrany sympatyczny obrazek Mellerowej p. t. „Stradujel”.

* W teatrze Małym jutro premjera.

Będzie nią trzyaktowa krotchwila Ernesta Bluma i Raula Toché w przekładzie M. Sachorowskiego p. t. „Nerwy!”

Nowosć tę zaprezentują panie: Baumanowa, Czosnowska, Holtzmanowa, Leszczyńska, Micińska, Mirecka, Oswaldowa i Roźnińska, oraz pp. Grubiński, Morozowicz, Sikorski i Śliwiński.

Na zakończenie widowiska dany będzie wodewil Wieniarskiego „Nad Wisłą”, w którym, jak wiadomo, panna Czosnowska znakomicie odtwarza postać Szulmanowej.

* Pierwsze przedstawienie dramatu Stanisława hr. Rzewuskiego „Ostatni dzień Don Juana” naznaczono na piątek przyszłego tygodnia.

O nowości tej dochodzą nas z za kulis pochlebne wieści.

Wystawa ma być wspaniała.

Sztuka powtórzona będzie w niedzielę.

Przyklaskujemy postanowieniu dawania sztuk szerszego pokroju również w dniu świątecznym.

* Panna Pattini da się słyszeć w przyszłym tygodniu trzykrotnie: w „Rigolecie” (wtorek), w „Violetcie” (czwartek) i w „Marcie” (sobota).

* Na niedzielny koncert na niezamożnych studentów instytutu weterynaryjnego są jeszcze w niewielkiej ilości do nabycia bilety w redakcji naszego pisma.

= Na wystawie starożytności.

Jakkolwiek obecna wystawa sztuki starożytnej i nowożytnej stosowanej do przemysłu, bezsprzecznie należy do najwspanialszych i pod wieloma względami przewyższa swoje poprzedniczki, o czem barczko łatwo przekonać mogą katalogi pomienionych wystaw, to jednak zarząd nie ustaje w raz powziętej pracy i stara się nadal już to przez przyjmowanie nowych okazów, już to przez wprowadzanie różnych ulepszeń, uprzyjemniać pobyt zwiedzającym i ożywiać i tak wielce interesującą wystawę.

Niekawa to rzecz przyjrzeć się dotychczasowym wystawom sztuki starożytnej z punktu statystycznego.

I tak: katalog pierwszej wystawy w 1856 roku wykazuje przeszło 1,000 okazów; z wystawy w pałacu brühlowskim w 1881 r. 1,570; z wystawy w hollenderskim w r. 1887-ym z małą przewyżką 1,400, katalog zaś obecnej wystawy liczy 4,373 okazów, a po dołączeniu 80 przedmiotów, przyjętych przez zarząd już po wydaniu katalogu, ogółem 4453, czyli, iż pod względem ilości i doboru okazów obecna na wystawie jest o wiele wyższą i więcej interesującą.

Tu nawiasowo musimy dodać, iż żadna z powyższych wyliczonych wystaw nie przedstawia tyle pięknych okazów z działu wykopalisk, tudzież z działu monet i medali, co obecna.

Powyżej wykazana ogólna cyfra okazów względnie do działów tak się rozdziela: dział I liczy 194 numerów, dz. II—1,686, dz. III—164, dz. IV—127, dz. V—215, dz. VI—448, dz. VII—1,380, wreszcie dz. VIII—239.

Godzi się też zaznaczyć, iż przy powyższym rachunku w dziale I-ym, zawierającym wykopaliska, tablice brane były za całość, chociaż nieraz na tablicy mieści się kilkanaście lub kilkadziesiąt przedmiotów.

Z nowo przyjętych okazów, ponieważ zarząd kierował się zasadą bardzo ścisłą, wiele zasługuje na baczną uwagę i przedstawia dużo interesu dla każdego inteligentnego człowieka, lubującego się w wzorach przeszłości i arcydziełach sztuk pięknych.

Zarząd wystawy, celem uprzyjemnienia pobytu na wystawie, zaangażował orkiestrę, złożoną z artystów miejscowych, która w dniu 14-ym i 15-ym b. m., to jest w sobotę i niedzielę, grać będzie w głównym salonie wystawy od godziny 5-ej do 9-ej wieczorem.

= Wieczorek.

W dniu jutrzejszym Towarzystwo wzajemnej pomocy subiektów handlowych i przemysłowych miasta Warszawy urządza dla członków swoich zabawę.

Jak zwykle poprzedzi ją koncert, w którym, obok solistów i solistek instrumentalnych, wystąpią także śpiewaczki.

Program uzupełni nadto deklamacja.

= Popis lyżwiarski.

Na stawie w Łazienkach wkrótce wystąpi publicznie para lyżwiarzy duńskich.

P. Filip Hundl, oraz jego małżonka należą podobno do najrzeczniejszych przedstawicieli tego sportu.

= Przed karnawalem...

W sklepach i modnych magazynach tutejszych nie znać, że to kilka tygodni zaledwie oddziela nas od karnawału.

Zapowiedzi zabaw publicznych i prywatnych dotąd brakują a wiele rodzin obywatelskich stale zjeżdżających o tej porze do Warszawy, pozostało na wsi.

= Influenza.

Według opinii lekarzy, influenza w Warszawie słabnie i z każdym dniem bywa mniej nowych zarażeń.

Natomiast niemila ta choroba rozwinęła się w okolicy podmiejskiej.

We wsiach: Marki i Brudno za Wisłą, nie ma domostwa, w którymby ktoś nie chorował.

Czasami influenza dotyka odrazu całe rodziny.

Tak np. u kolonisty Baczyńskiego w Markach zastano wczoraj formalny szpital, gdyż leżało w gorączce 13-tu domowników.

Lekarze powiatowi zastosowują zwykle środki i ostrzegają ludność, że choroba nie jest niebezpieczną.

= Nieprzyjemność.

Dawniej kominarze przed przystąpieniem do czyszczenia kominów obchodzili wszystkie mieszkania, uprzedzając o tem lokatorów.

Dziś zwyczaj ten snadź zanika.

Z kilku stron otrzymujemy z tego powodu reklamacje, tem słuszniejsze, iż nieuprzedzanie lokatorów o czyszczeniu kominów naraża ich nie tylko na nieporządek, ale i na straty.

Wczoraj np. w domu pod nr. 44 na Lesznie sadze z kominu zanieczyściły kilka kuchen, w mieszkaniu zaś państwa F. zniszczyły doszczętnie trzydniową pracę praczki przez zanieczyszczenie świeżo upranej bielizny.

Ze wypadek taki nie jest klęską, nie przeczymy, że jednak nie należy do rzeczy przyjemnych i naraża na stratę, rzecz to więcej niż pewna.

= Wyzysk.

Od paru tygodni do wielu domów zamożniejszych, a w szczególności do pp. uczestników spółki ogrodu zoologicznego, zgłasza się jakiś człowiek, przedstawiający się za inkasenta, czy też oficjalistę tego zakładu, a po udzieleniu wymyślonych informacji, zmienia następnie przedmiot pogawędki i zbiera składki na jakiś cel dobroczynny.

Ostrzegając przed wyzyskiem, nadmieniamy, iż jest to człowiek już niemłody, siwy, mówi dosyć poprawnie po polsku, lecz z akcentem żydowskim.

= Nieostrożna jazda.

Furman, Nuchim Manowski, wjeżdżając nieostrożnie w bramę domu pod nr. 32-gi na Nalewkach, przygniął do ściany stróża miejscowego, Piotra Gułuszkę.

Biedny stróż ma zgruchotaną prawą nogę i ciężko uszkodzoną klatkę piersiową.

= Odeparta napaść.

Nocy wczorajszej na drodze ku Raszynowi włościanin, Tomasz Winczak, został napadnięty przez czterech drabów.

Winczak, mając przy sobie kilkadziesiąt rubli, stawiał zacięty opór, lecz byłby uległ przeważającej sile, na szczęście jednak nadjechała pomoc i rabusie uciekli.

= Przy pracy.

W domu pod nr. 34-ym na Franciszkańskiej stróż, Piotr Strzelecki, przestawiał szafę w mieszkaniu Lindyja.

Na Pradze Joanna Wileńska, najechana przez bryczkę włościańską, uległa złamaniu nogi, oraz zwichnięciu ręki.

Na ul. Zgodna do kanału miejskiego wpadła dorozka nr 180-ty, z której pasażer zdążył wcześniej wyskoczyć.

= Odeparta napaść.
Nocy wczorajszej na drodze ku Raszynowi włościanin, Tomasz Winczak, został napadnięty przez czterech drabów.

Winczak, mając przy sobie kilkadziesiąt rubli, stawiał zacięty opór, lecz byłby uległ przeważającej sile, na szczęście jednak nadjechała pomoc i rabusie uciekli.

= Przy pracy.
W domu pod nr. 34-ym na Franciszkańskiej stróż, Piotr Strzelecki, przestawiał szafę w mieszkaniu Lindyja.

Przy tej czynności uległ on zupełnemu zgnieceniu palcy u prawej ręki.

Na Nalewkach Aron Kowner, uderzony bączką z cukrem poniósł niebezpieczny szwank krzyża.

= W obłędzie.
Wczorajszego wieczoru na Wolskiej Teofila Maciejowska zaczepiała przechodniów, łząc ich i bijąc.

Szalona kobieta, podarłszy na sobie ubranie, literalnie bez żadnej odzieży biegła od domu do domu.

Obłąkaną obezwładniono i oddano pod nadzór rodziny.

= Pokasanie.
W dniu wczorajszym na Wincentego Maleckiego w przebiegu przez ulicę Dziką rzucił się pies i mocno pokasał.

Fsa oddano pod nadzór weterynaryjny dla sprawdzenia, czy nie wściekły, a Maleckiego odesłano do dra Bujwida.

= Otrucie.
Nocy dzisiejszej Karol Staczyński, stelmach, powrócił do domu około godziny 2-jej w stanie podehamionym i prosił trzech swoich towarzyszy o wypicie z nim po kieliszku nalewki.

Zaledwie przecież gospodarz wypił do gości spory haust, upadł, wydając straszny okrzyk bólu.

Zamiast wódki, wychylił on zabarwionego kwasu siarczanego.

Objawy otrucia okazały się nader groźne.

Pomimo energicznej pomocy lekarskiej, życiu Staczyńskiego grozi poważne niebezpieczeństwo.

Wieczór hypnotyczny.

Niedługo czekała publiczność, aby się przekonała o prawdzie słów naszych i słusznym nawoływaniu do zaprzestania posiedzeń hypnotycznych przed szerszą publicznością. Niedawno bowiem, jak wczoraj, na drugim posiedzeniu hypnotycznym p. C. Czyńskiego, miała do słów naszych wyborną ilustrację.

Pisaliśmy, iż doświadczenia hypnotyczne działają na osobniki wrażliwe szkodliwie i mogą wywołać wcale niepożądane ataki nerwowe.

Takiemu atakowi uległa na posiedzeniu jedna z dam obecnych.

P. Czyński, powtarzając doświadczenia z poprzedniego posiedzenia, wywoływał z początku halucynacje, naderżłość zmysłów i t. p. u swoich stałych medjów, następnie przeszedł do doświadczeń na publiczności. Tu z łatwością udało mu się uspić parę osób, gdy wtem jedna z dam, bez udziału p. C., uległa jego wpływowi i weszła na estradę.

Znalazłszy się tam, pojęła swe dziwne położenie, walka wpływu hypnotyzera z własną wolą u osoby tej wysoce, widocznie, nerwowej, wywołała atak nerwowy, w czasie którego p. C. utracił zupełnie panowanie nad improwizowanym medjum i ataku przerwać nie był zdolny.

P. C. wahał się chwilę, odprowadził z trudnością swe improwizowane medjum na miejsce i tu dopiero, po uspokojeniu, udało mu się odzyskać nad nią władzę i usunąć wpływ hypnotyzmu.

Było to nie więcej, jak hypnoza naśladowcza, która nie może chyba wpłynąć dobrze na stan i bez tego już nerwowo usposobionej kobiety.

Proces psychologiczny łatwiej zrozumieć; dama owa niewątpliwie dziwiła się wpływowi hypnotyzera na jego własne medja, dziwiła się jednak tylko, z chwilą przecieży, kiedy przekonała się, że jego wpływowi ulegają i inne osoby, wybrane z publiczności nawet wbrew woli, zrozumiała, iż ona także nie potrafi się oprzeć i wpadła w stan hypnotyczny; zachowała jednak świadomość i opierała się narzuconemu wpływowi—i oto przyczyna wypadku.

Czy na osobę tak wysoce nerwową nie wywarłyby szkodliwego wpływu widziane na estradzie halucynacje—na to odpowiedź łatwa.

Że to nie pojedynczy wypadek, mogli się wczoraj przekonać obecni, kiedy bowiem p. C. kazał śmiać się swoim medjom, przez naśladowanie śmiało się kilkanaście dam z publiczności.

Oto są skutki publicznych przedstawień hypnotycznych.

W ciągu wczorajszego posiedzenia p. C. powtórzył doświadczenia, znane już publiczności z poprzedniego seansu, jako nowosć miał pokazać hypnotyzowanie zwierząt i mówił o hypnotyzmie wobec prawa.

Oprócz swoich medjów, p. C. hypnotyzował i osoby z publiczności, nawet takie, które sobie tego bynajmniej nie życzyły.

Rzecz to niestosowna i szkodliwa dla tych, którzy się tego rodzaju eksperymentom poddają; opór z je-

danej strony, wpływ hipnotyzmu z drugiej niewątpliwie oddziaływały ujemnie na ustrój danego osobnika.

To też w poszukiwaniach podatnych medjów z publiczności pana C. spotkały wczoraj dwa niepowodzenia; dwaj panowie oparli się stanowczo wpływowi i mimo usiłowania usnąć się nie dali.

Jest to rzecz zwykła, nie wszyscy bowiem są do hipnotyzowania podatni, powinna być jednak dla p. C. wskazówka, iż wbrew woli lepiej nie hipnotyzować nikogo.

Z nowych działań, hipnotyzowanie psa nie udało się, natomiast kurę udało się p. C. usnąć zaledwie po 10-u minutach.

Przy końcu przedstawienia mieliśmy małe intermezzo: ktoś z publiczności wystąpił przed estradę i nazbyt dobitnie zaakcentował swe niezadowolone z seansu.

Wzruszony tem, jak utrzymywał, p. C. zapowiedzianego programu nie wypełnił i dział p. n. „hipnotyzm wobec prawa” opuścił.

Na koniec mała uwaga; występując przed publicznością, należałoby może wyrażać się jaśniej i płyniej, niż to w początku posiedzenia z p. C. miało miejsce.

Posiedzenie zaczęło się o 8½, skończyło się o 11 m. 15. J. Z.

NOTATNIK TERMINOWY.

W dniu jutrzejszym, dwudziestym siódmym poboru tegorocznego, o godz. 8-jej zrana, w b. barakach rekruckich na I radzie przed komisją asenrunkową stawić się mają do superrewizji ci popisowi z czwartego rewiru powołania, składającego się z cyrkulów policyjnych: lazienkowskiego, nowoswieckiego i praskiego, którzy losowali d. 9-go b. m. i wyciągnęli losy z N. N. od 361-go do ostatniego. Pojutrze, t. j. d. 15-go b. m. jako w niedzielę, czynności komisji poborowej będą zawieszona.

ZE ŚWIATA.

X Z Krakowa korespondent nasz donosi pod dniem 11-ym b. m.: Obiegają tu pogłoski, potwierdzone nawet kategorycznie doniesieniami z Wiednia, iż z rozporządzenia ministra skarbu dra Dunajewskiego od nowego roku ustanie w Austrii zupełnie sprzedaż tytoniu do papierosów, wyrabiane będą natomiast w fabrykach rządowych rozliczne gatunki papierosów.—Fabryka cygar i papierosów w Krakowie została znacznie powiększona; dobudowano wielkie skrzydło, w którym 400 robotnic będzie miała zajęcie. Wyrób i sprzedaż w Austrii tytoniu, cygar i papierosów jest, jak wiadomo, monopolem rządowym. Kiedy przed dwoma laty wszystkie gatunki cygar i tytoniu zdrożały, handlujący i publiczność dowiedziawszy o tem dopiero z dniem, w którym rozporządzenie ministra weszło w życie. Takiego samego postępowania spodziewają się obecnie.—Dyrekcja Towarzystwa sztuk pięknych postanowiła urządzić przed świętami Bożego Narodzenia wystawę szkiców artystów tutejszych, połączone z rozlosowaniem tych szkiców między nabywców biletów wejścia.—Na premję w r. p. przeznaczona została reprodukcja obrazu Chelmońskiego lub Siemiradzkiego. Decyzja dotąd nie zapadła.—Na wystawie jednym z najpiękniejszych obecnie dzieł jest nowy obraz Witolda Pruszkowskiego p. t. „Wiosna”.

X Szczęśliwy gracz. Protokoły sądowe w sprawie Melchiora Farkasa podają między innymi spis wszystkich dotychczasowych wygranych, osiągniętych przez Farkasa prawdopodobnie drogą sztuczek. Już w roku 1863-im wygrał 24,000 zlr. Odtąd następuje przerwa do r. 1875-go, w którym podwójnie wygrał, raz 33,000 zlr., drugi raz 16,000 zlr. W r. 1888 im przybyła znnowo 20,000 zlr. i odtąd szczęśliwe terna i kwaterna pojawiają się coraz częściej. W r. 1887-ym wygrała 20,000 zlr., w r. 1880-ym zdobywa 19,000 zlr., następnie 15,000 zlr., wreszcie 16,000 zlr. R. b. rozpoczął się wygraną 16,000 zlr., a zakończył pół miljonem (480,000 zlr.) i... ucho się urwało. Ogólna zatem wygrana wynosi 655,000 zlr., na które wydał Farkas około 100,000 zlr.

X Akademia Goncourtów, którą kiedyś do życia powołał testament Edmunda Goncourta, trzech posiadających już dziś, przez zapisodawcę mianowanych członków: Daudeta, Banville'a i Zolę. Pozostali członkowie, którzy ma być razem 10 przez Goncourta mianowanych, dotąd niewiadomi. Każdy z członków akademii pobierać będzie 6,000 fr. rocznie aż do śmierci lub do chwili mianowania członkiem akademii francuskiej. Wybierani mają być tylko talenta literackie, na pierwszym miejscu beletryści, choć i poeci nie będą wykluczeni. Dostępnym zamknięty jedynie dla polityków i wielkich panów.

X Vieyra-Molina. W Paryżu zmarł temi czasami człowiek, któremu, jak sam o sobie opowiadał, Napoleon III-ci zawdzięczał głównie koronę. Był nim Vieyra-Molina, były agent giełdowy, a następnie jenerał szef sztabu gwardji narodowej. Zwrócił on na siebie uwagę Ludwika Napoleona, późniejszego cesarza, energicznym wystąpieniem podczas powstania z 1849-go r., na które-

go czele stał Ledru-Rollin. Był on wówczas kapitanem gwardji narodowej i obsadził kompanją swoją drukarnię pism rewolucyjnych i socjalistycznych. W d. 28-ym listopada 1851-go roku, a więc na pięć dni przed zamachem stanu, mianował go prezydent Napoleon naczelnikiem sztabu jeneralnego gwardji narodowej i oznajmił mu na wieczorze w palacu Elizejskim w wilję zamachu, iż zadaniem jego jest nie dopuścić powstania gwardji narodowej. Vieyra udał się natychmiast do miejsca rezydencji jeneralnego sztabu i tu rozkazał wszystkie bębny porozbić. Następnie zalecił dowódcy gwardji, jenerałowi Lawoestine aby rozesłał bezwarunkowy zakaz do wszystkich dwudziestu pułków legji, tyle ich bowiem liczyła podówczas gwardja narodowa paryska, bębnienia jeneralnego marsza. Skutkiem tego zakazu gwardja pozostała w czasie zamachu w domu a Vieyra chwalił się następnie, oczywiście tylko do 1870-go r., że jemu Francja zawdzięcza cesarstwo. Vieyra zmarł w 88-ym roku życia jako zamożny rentier.

X Zamek Beauraing, położony pod Dinant (Namur), własność poprzednio księżnej Ossuna, doszczętnie zgorzał. Strata w umeblowaniu i dziełach sztuki wynosi przeszło 2 miliony franków. W galerji obrazów znajdowały się dwa malowidła Devos'a ocenione na 120,000 fr i dwa wazony oszacowane na 180,000 fr.

X Biedny ojciec. Straszny wypadek zdarzył się w tych dniach w Genewie. Rutty, deputowany i jeden z przywódców partji konserwatywnej w mieście, przejeżdżał ulicą w towarzystwie dwóch córek swoich w wieku jedna 12, a druga 14 lat, gdy nadjeżdżający omnibus wyrzucił powóz deputowanego i dziewczęta w oczach ojca przejechał. Obiedwie ofiary wypadku zmarły.

X Zmarł w tych dniach we Florencji hr. Stanisław Bentivoglio d'Aragon, markiz Montevecchio, oficer legji honorowej i były konsul jeneralny Francji w Smyrnie.

X Pamiątkowy medal. Królowa angielska przesłała admirałowi Commerell medal, wybitny na pamiątkę ostatniego wielkiego przeglądu floty. Na przedniej stronie medalu znajduje się podobizna cesarza Wilhelma, na odwrotnej zaś w otoczeniu floty angielskiej minjaturowy portret królowej.

X Z pamiętników adwokata. „Niech kto chce, co chce mówi, ale długiej trzeba na to praktyki, aby adwokat doszedł do wprawy, pozwalającej mu jednym okiem uśmiechać się do sędziów, podczas gdy drugim daje do zrozumienia świadkom, co mają mówić.”

X Z melodramatu. Żebrak, pukając do drzwi plebanji: „Panie pastarze—rzecze—ulituj się i daj mi szklankę wody, bom taki głodny, że nie wiem, gdzie się spać położyć.”

— W dniu 9-ym bieżącego miesiąca odbyły się u państwa O. na Krakowskim-Przedmieściu solenne zaręczyny córki ich, panny M. z panem S. K. Obrządek ten spełniony został przez proboszcza S., który to pobłogosławił dobranej parze i przemówił do niej w kilku ciepłych i serdecznych słowach. Niewielkie kółko przyjaciół i znajomych państwa O. z rozręwnieniem i radością złożyło powinszowania dobranym narzeczonym.

Jeden z przyjaciół.

— Dzisiaj, w czwartym dniu ciągnięcia piątej klasy 153-iej loterji klasycznej, główne wygrane padły, jak następuje: nr. 4653 wygrał rs. 20,000 u kolektora Berenta w Warszawie; nr. 3175 rs. 4000 u kolektorki Kiołikowskiej w Warszawie; nr. 9165 rs. 4000 u kolektorki Janowskiej w Warszawie; nr. 16,895 rs. 2000 u kolekt. Wencłowej w Warszawie; nr. 18,221 rs. 2000 u kolektorki Markowskiej w Warszawie; nr. 614 rs. 1000 u kolektorki Bułakowskiej w Warszawie; nr. 705 rs. 1000 u kolektorki Zawiałowowej w Warszawie; nr. 2752 rs. 1000 u kolekt. Waszkowskiej w Warszawie; nr. 13,656 rs. 1000 u kolektorki Grodeckiej w Warszawie; nr. 18,101 rs. 1000 u kolektorki Wodzińskiej w Warszawie.

NEKROLOGJA.

† Ś. p. Franciszek Ksawery ŻACZKIEWICZ, obywatel m. Warszawy, po długiej i ciężkiej chorobie, przeżywszy lat 78, zmarł w dniu 11-ym grudnia 1889 r. W smutku pozostała wdowa z dziećmi, synową, wnukami i prawnukami zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające w dniu 14-ym grudnia, o godzinie 10-jej rano, w dolnym kościele Wszystkich Świętych na Grzybowie, oraz na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż

† Ś. p. JAN KWIATKOWSKI, budowniczy, przeżywszy lat 45, zasnął w Bogu dnia 12-go grudnia 1889 r. Pograżona w głębokim smutku żona, matka i rodzina zapraszają na żałobne nabożeństwo do kościoła Przemienienia Pańskiego przy ulicy Miodowej w dniu 14-ym grudnia, t. j. w sobotę, o godz. 10-jej zrana, oraz na wyprowadzenie zwłok dnia następnego, tj. w niedzielę, o godzinie 2-jej po południu, na cmentarz powązkowski. Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą. —1650—

kościola o godzinie 2-jej po południu na cmentarz powązkowski. 1547

† Ś. p. Antoni Drac, obywatel ziemski, po długich i ciężkich cierpieniach, dnia 11-go grudnia r. b. życie zakończył, przeżywszy lat 50. W głębokim smutku pozostała żona z dziećmi, matka i rodzina zmarłego, zapraszają krewnych, przyjaciół, znajomych i życzliwych na żałobne nabożeństwo do dolnego kościoła św. Krzyża dnia 14-go grudnia, to jest w sobotę, o godzinie 11-jej zrana, oraz na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła, o godzinie 3-jej po południu na cmentarz powązkowski. —4300—

† Ś. p. Józef Bossowski, kawaler orderów, b. sędzia gminny osady Bełchatów, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony św. sakramentami, przeniósł się do wieczności, przeżywszy lat 50. Pozostała w nieutulonym żalu wdowa wraz z rodziną zmarłego zaprasza krewnych i przyjaciół na pogrzeb odbyć się mający w sobotę, dnia 14 b. m. w osadzie Bełchatów. —4209—

† Ś. p. JOZEF z Linowskich SNIĘCHOWSKA, wdowa po ś. p. Teodorze, obywatelu m. Warszawy, żyła lat 82, zmarła w dniu 12 grudnia 1889 r. Syn, synowa i wnuki zapraszają krewnych i życzliwych na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające w kościele św. Karola Boromeusza przy ulicy Chłodnej w d. 14-ym grudnia, to jest w sobotę, o godzinie 10-jej i pół zrana, a następnie na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła, o godzinie 3-jej po południu na cmentarz powązkowski. —4208—

† Ś. p. FRYDERYK RIEDEL, po długiej i ciężkiej chorobie, rozstał się z tym światem w dniu 12-ym grudnia 1889 r., przeżywszy lat 72. Pozostała rodzina zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok w dniu 14-ym grudnia, to jest w sobotę, o godzinie 2-jej po południu z kaplicy ewangelicko-anglikańskiej przy ulicy Młynnej na cmentarz tegoż wyznania. Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą. —1545—

+ Dnia 14-go grudnia r. b., to jest w sobotę, jako w trzecią rocznicę śmierci ś. p.

Antoniego Rutkowskiego, prof. warsz. Inst. muz., odbędzie się w kościele św. Aleksandra nabożeństwo żałobne, o godz. 9 i pół zrana, na które pozostała w smutku żona z córeczką zaprasza krewnych i życzliwych. 4268

+ W dniu 14-ym grudnia r. b., tj. w sobotę, jako w 4-tą smutną rocznicę śmierci ś. p. Florentyny z Czarnorudzkiej Kozłowskiej, za spój jej duszy odbędzie się żałobne nabożeństwo w kościele św. Karola Boromeusza, o godzinie 9-jej i pół zrana, na które to nabożeństwo pozostałe córki, zięciowie i wnuki zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych. —2495—

+ Wszystkim, którzy raczyli oddać ostatnią przysługę przy odprawianiu zwłok syna mego

Ś. p. Juljana Kluczyńskiego na miejsce wiecznego spoczynku, oraz szanownemu pastorowi Bartschowi, jak również tym, którzy raczyli ponieść drogę mi zwłoki na własnych ramionach, składa serdeczne „Bóg zapłać”, pozostała matka **Elżbieta Kluczyńska**. —4303

NADEŚLANE.
Znane ze swej dobroci pierniki Wróblewskiego sprzedaje po cenach fabrycznych **Aleks. Pollack**, Nowy-Swiat Nr. 1.

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

Mitawa 13-go grudnia. (Tel. Aj. półn.)—Wczoraj minister sprawiedliwości dokonał tu otwarcia nowych instytucji sądowych.

Wiedeń 13-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. W.)—Celem zapobieżenia nędzy, panującej w Galicji skutkiem tegorocznego nieurodzaju, koło galicyjskie na wniosek deputowanego Hompesza domaga się od rządu wykończenia sieci kolei i dróg rządowych, poparcia stowarzyszeń meljoracyjnych w nawiedzonych głodem powiatach zasiłkami z funduszów rządowych; przeznaczenia miliona zlr. na rozdział zboża pomiędzy włościan nawiedzonych klęską; udzielenia pożyczek wsiom i miasteczkom na budowę, murowanych domów szkolnych, a wreszcie dostarczenia odpowiedniej ilości soli z salin kaluskich po niższej cenie. Deputowany Władysław Czaykowski zażądał zawieszenia egzekucji podatkowych.

Wiedeń 13-go grudnia. (Tel. pryw. K. W.)—Wszyscy z naprężeniem oczekują przebiegu dzisiejszego posiedzenia w izbie deputowanych. Opozycja zamierza przy danej sposobności opuścić izbę, jeżeli nie zdoła wywołać przesilenia ministerjalnego. Utrzymują natomiast, że gabinet chce sprządnąć przesilenie parlamentarne. Wczorajsze rozprawy były dla wszystkich niespodzianką.

Wiedeń 13-go grudnia. (Tel. pryw. K. W.)—*Fremdenblatt* w energicznym komunikacie odpiera wczorajsze wywody dep. Plenera w izbie deputowanych, dowodząc, że Austria skutkiem swojej polityki spotężniała i znalazła sprzymierzeńców.

Berlin 13-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. W.)—W Grudziądzu zaarrestowano pod zarzutem zdrady stanu kupca i technika Sanflebena, który zdjął i sprzedał plany twierdzy Grudziądza i Torunia. Do Grudziądza przybył celem dokonania śledztwa członek najwyższego trybunału państwa.

Berlin 13-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. War.)—Skutkiem rozporządzenia ministerjalnego władze policyjne w zachodnio-niemieckim okręgu górniczym opublikowały rozporządzenie orzekające, że jawne wzywianie do zrywania umów i natychmiastowego zaprzestawiania roboty będzie surowo karane. Równocześnie zaleca się robotnikom najsurowiej wypełniać zobowiązania, wynikające z zawartych umów.

Berlin 13-go grudnia. (Tel. pryw. K. W.)—*Nationalzeitung* oświadcza, że narodowo-liberalni pomimo kartelu nie poprą kandydatury, Hammersteina (redaktora *Kreuzzeitung*, przyp. red.), który, zrzekłszy się wyboru w swoim dotychczasowym okręgu pomorskim, chce kandydować do parlamentu w Bielafeldzie.

Berlin 13-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. W.)—Krupp z Essen przeznaczył pół miliona marek na zaliczki dla robotników, którzy chcą budować sobie własne domy.

Paryż 13-go grudnia. (Tel. pryw. K. W.)—Rzeźnicy tutejsi agitują przeciw dowozowi bydła żywego i mięsa z Niemiec i Austrii.

Paryż 13-go grudnia. (Tel. pryw. K. W.)—Hr. d'Eu domaga się od cesarza Dom Pedra, aby ten abdykował na rzecz jego syna. Jednocześnie imperjalści brazylijscy nakłaniają cesarza do wydania manifestu, zastrzegającego nienaruszalność jego praw. Dom Pedro odmawia.

Londyn 13-go grudnia. (Tel. pr. K. Warsz.)—*Times* zapewnia w liście z Rio de Janeiro, że dzisiejsza dyktatura prowizoryczna potrwa jeszcze co najmniej dziewięć miesięcy, poczem dopiero nastąpią wybory do konstytuanty.

Londyn 13-go grudnia. (Tel. Agencji półn.)—Wczoraj urządzili znowę tragarze węgla i robotnicy fabryki gazowej w południowej dzielnicy Londynu. Ponieważ jednak znaleźli się nowi robotnicy gazowi, fabryka przeto nie zawiesiła roboty.

Londyn 13-go grudnia. (Tel. pryw. K. W.)—Arsenał w Woolwich dostarczył żołnierzom tutejszej fabrycy gazowej, opuszczonej przez strejkujących robotników.

Londyn 13-go grudnia. (T. pr. Kur. W.)—Choroba nerek i wątroby u księcia Walji zaczyna niepokoić dwór tutejszy.

Bukareszt 13-go grudnia. (Tel. pr. K. W.)—Adresy obu izb parlamentu przyrzekają poprzeć gabinet dzisiejszy w jego postępowych reformach.

Ateny 13-go grudnia. (Tel. pr. K. W.)—Prezes ministrów Trikupis oświadczył, że po wydaniu firmanu sultańskiego, ograniczającego w tak oczywisty sposób samorząd Krety, położenie wyspy domaga się koniecznie interwencji dyplomatycznej rządu greckiego.

Influenza.

Petersburg 13-go grudnia. (Tel. pr. K. W.)—Russkie towarzystwo higieniczne rozesłało komunikat następującej treści: „Zaraza, szerząca się w Petersburgu, Moskwie, Kownie i Sewastopolu, nazywa się influenza. Panowała ona już w r. 1847-ym. Ma charakter grypy i równocześnie jest chorobą gastryczną, mózgową i mięśniową. Przypisują ją częstym zmianom temperatury. Nie jest zaraźliwą. Trwanie jej nie przekracza dni ośmiu. Gorączka podnosi się do 40 tu stopni i pozostawia wielkie osłabienie. Wypadku śmiertelnego nie było.”

Wiedeń 13-go grudnia. (Tel. pryw. K. W.)—W szpitalach i klinikach tutejszych influenza szerzy

się niemiłosiernie. W klinice prof. Alberta zachorowało ośmiu lekarzy, sześć dozorczyń, dwóch dozorców i piętnastu pacjentów; w klinice prof. Billrotha jeden asystent, pięciu operatorów i wiele dozorczyń; w klinice prof. Neumana asystent, sześciu lekarzy i pięć dozorczyń; w klinice prof. Nothnagla dziesięciu lekarzy i t. d. Powtórnie zapadli na influencję doktorowie Frisch i Ullman. Zaraza rośnie z każdą chwilą.

Berlin 13-go grudnia. (Tel. pryw. K. W.)—Influenza występuje już tutaj epidemicznie. Zachorowało zwłaszcza wielu urzędników banku państwa. W operze choruje połowa śpiewaków i znaczna część chóru.

Paryż 13-go grudnia. (Tel. pr. K. Warsz.)—Skonstatowano, że pierwsze zapadnięcia na influencję w magazynach Luwru zaszyły d. 26-go z. m. Z personelu 3,000 ludzi liczącego w zwyczajnych warunkach nie zgłasza się dziennie do pracy z powodu niedyspozycji 120. Obecnie cyfra ta wzrosła się do 700 dziennie. Influenza (czyli „lekka grypa”, jak ją scharakteryzowali doktorowie Proust i Brouardel, przyp. red.) nie trwała dotąd nigdy dłużej u chorego, jak dni cztery. Woda ani pożywienie na wybuch choroby nie wpływają. Zaraza słabnie w miarę obniżania się temperatury. Na dotkliwy ból głowy, od którego zwykle rozpoczyna się influenza, najskuteczniej aplikowano antipyrinę. Stwierdzono, że choroba szerzy się głównie w fabrykach, pracowniach i lokalach, w których większa liczba skupionych osób trwale przebywa.

Londyn 13-go grudnia. (Tel. pr. K. W.)—Przebieg panującej tu influencji lekki.

TELEGRAMY HANDLOWE.

Carycyn 13-go grudnia. (Tel. pryw. Kurjera Warsz.)—Za naftę płać 45 kop. Tendencja mocna, zapotrzebowanie duże.

Berlin 13-go grudnia. (Tel. pryw. K. W.)—Ruble w gotówce 218 00 (wczoraj 217.55)
Ruble na dostawę 216 50 (wczoraj 216.75)

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

— Panu B. K. — Donosimy, iż za ogłoszenie, zamieszczone w Kurjerze, przypada nam kop. 50.
— Panu St. Kulewskiemu. — Nadesłanego nam listu pomieścić nie możemy, gdyż po zasięgnięciu informacji u źródła doszliśmy do przekonania, iż Borowa istotnie została zdewastowana.

GIEŁDA.

Warszawa, 13-go grudnia.

Dzisiejsze poranne szacowania berlińskie wynosiły 216.75 i 217, odpowiadające kursom 46.15 i 46.07½ bez kosztów, a otrzymane nadto depesze stwierdzały mocne usposobienie giełdy tamtejszej. Petersburg taksował dziś Londyn po 9.29 z odbiorem natychmiastowym w żądaniu i po 9.36 na marzec r. p. w poszukiwaniu. Dość chętny pokup waluty z najpoważniejszej strony przy względnie niewielkiem zaofiarowaniu był powodem zwykłej tendencji na dzisiejszem posiedzeniu i wywołał podniesienie początkowego kursu Berlina wplátowego 46.07½ (odpowiadającego 217 bez kosztów) do 46.17½ (t. j. 216.60 m. za 100 rs.), wytwarzając różnicę 10 kop. dziś i tyleż przy porównaniu wczorajszego kursu końcowego na korzyść Berlina. W dostawach robiono dziś niewiele. Sprzedano dostawy z odbiorem codziennym według woli nabywcy do końca lutego r. p. po 46.40, a do końca stycznia r. p. po 46.25. Za dostawę marcową żądano 46.45, przy chęci płać 46.35.

Waluty obce w średnim ruchu. Berlinem krótkim obracano po 46.07½, 46.10, 46.12½, 46.15 i 46.17½, przeważnie jednak po 46.10 i 46.12½, żądając 46.30. Inne niemieckie krótkoterminowe miasta bankowe robiono po 45.80 i 46. Londyn krótki notowano po 9.32 w zaofiarowaniu nominalnem. Paryż krótki ofiarowano po 37.40, brano po 37.25, 37.27½ i 37.30. Wiedeń krótki sprzedawano po 80, przy chęci otrzymania po 80.20.

W papierach obrotu średnie, przy tendencji bez zmian. Żądano za listy likwidacyjne 88.25 i 87.50, według wielkości odcinków, a otrzymano 88 za kilka tysięcy w sztukach po 1,000 i 87.75 za kilka tysięcy w sztukach po 500 rs. Kupiono kilkanaście tysięcy pożyczki wschodniej II i III em. po 99, przy zaofiarowaniu po 99.35, bez względu na emisję. Pożyczek premjowych II em. można było dostać po 226.50. Wzięto kilkanaście listów szlacheckich premjowych po 216.25. Zabrano kilka tysięcy nowej pożyczki 4%, po 84.40, przy chęci zbycia po 84.60. Listy zastawne ziemskie starano się u-

mieścić po 95.75 I ser. i po 94.65 II, III, IV a po 94.50 V-ej ser., a umieszczono kilkanaście tysięcy I-ej ser. po 95.60, oraz kilkanaście tysięcy ostatniej serji po 94.25, 94.30, 94.35 i 94.40. Listy zastawne m. Warszawy ofiarowano po 98.50, 95, 94.30, 93.75 i 93.60, według serji, a kupiono kilka tysięcy II-ej ser. po 94.90, kilka tysięcy III-ej ser. 94.15 i kilka tysięcy IV-ej serji po 93.55 i 93.60.

Kupiono kilka akcyj Banku Handlowego w Warszawie po 325.

Godzina 12. Usposobienie giełdy dla walut obcych mocne. W. O.

Okowita. Wiadro rs. 8.23⁴, garniec rs. 2.68. Dwozy duże, usposobienie słabe. Cena warsz. Tow. ocz. sprz. spirytusu 10.37.

— Dr J. Brzeziński, ulica Nowo-Zielna nr 46, przyjmuje chorych codziennie od godziny 10—12. 4225

— Dr Z. Mierzyński 17 Smólna. Codziennie 9—11 i 4—6. 4218

NIE RWAĆ ZĘBÓW

Woda higieniczna
Wolff, Śliska nr 6, mieszkania 5. 4121

— Dentysta Maurycy Neumark Bielańska nr. 6, naprzeciwko hotelu Lipskiego. 4267

— Parowa maszyna o sile 20 do 25 koni w bardzo dobrym stanie, jest tanio do nabycia u pana S. Ruzewicza w Radomsku. 4221

M. MANKIELEWICZ

w Gmachu teatru pod filarami

Poleca na Gwiazdkę

Największy i najpiękniejszy wybór przedmiotów Srebrnych, Złotych i Brylantowych, od najtańszych do najbogatszych.

Ceny stosunkowo do dobroci towaru najniższe.

1536

Kąpiele Rzymskie

Krak.-Przedm. 58. 1530

Łaźnia Rzymska i Parowa
WANNY I PRYSZNIC

Otwarte od godziny 8-ej rano do 10-ej wieczorem.

Towarzystwo Warszawskie OCZYSZCZANIA I SPRZEDAŻY SPIRYTOSU

zwraca uwagę Szanownej Publiczności na wyroby Rektyfikacji Warszawskiej, mianowicie na Spirytusy, Cognaki, Araki i Słodkie wódki w tejsze fabryce wyrabiane, które dobrocią swą i smakiem przewyższają wszystkie odnośne gatunki dotychczas w handlu rozpowszechnione.

Oprócz składu hurtowego przy fabryce, Towarzystwo urządziło sklepy własne przy ulicach:

Elektoralnej nr 6,

Freta nr 31,

Miodowej nr 3,

Nalewki nr 36,

Nowy-Świat nr 37

w których wyroby Rektyfikacji Warszawskiej są sprzedawane podług cenników tamże znajdujących się. Oprócz tego wszystkie pierwszorzędne sklepy kolonialne, handle win, restauracje i sklepy wódek w wyroby Rektyfikacji Warszawskiej się zaopatryły. 1377r

— Oczekiwane Koszulki Crêpe de Santé nadeszły do Magazynów A. Riedel, Krakowskie-Przedmieście Nr. 15 ty i Świętokrzyska 9-ty. Wielki wybór Koszulek, Kalesonów, Pończoch, Skarpetek welnianych i staników trykotowych „Jersey“ w najnowszych fasonach. 1544r

KORESPONDENCJA PRYWATNA.

— „Emancypacji“ list wysłany. 1543

Nieliterat.

— Orle mój.—Jutro czekaj. 4304

Słowiczka.

Nowe nadzwyczaj tanie wydanie

POEZYS

Adama Mickiewicza,

W CZTERECH TOMACH

opraczone życiorysem skreślonym przez D-ra Piotra Chmielowskiego i ozdobione portretem autora rysunku Horowitza.

Sprzedaje się we wszystkich księgarniach miejscowych i na prowincji po kop. 80,

w oprawie ozdobnej w płótno angielskie rs. 1 kop. 50.

Przesyłka w obrębie Królestwa po kop. 20, w guberniach bliższych Cesarstwa po kop. 4 a w dalszych po kop. 60.

Skład główny w księgarniach Gebethnera i Wolfa w Warszawie i Br. Rymowicza w Petersburgu. 2079r

WIELKA WYPRZEDAŻ

Resztek i wysortowanych Materiałów Meblowych, Dywanów, Portjer i Serwet niżej ceny kosztu, zarazem Tania Sprzedaż Firanek cré-mowych i białych, z ustępstwem 20% rabatu od cen praktykowanych w Magazynie pod firmą

W. OCETKIEWICZ,

Trębacka Nr 4, dom Szajblerów.

Wyprzedaż rozpocznie się w Poniedziałek d. 16 b. m. i trwać będzie dni sześć. 2230r

W Filji Magazynu Galanteryjnego

Bernarda Kipman,

przy ulicy Wierzbowej № 7.

odbywa się na nadchodzącą **GWIAZDKĘ**

WYPRZEDAŻ

różnych towarów niżej ceny kosztu. 2228R

Caves du Grand Hôtel d'Europe.

W piwnicach Hotelu Europejskiego (wejście od ulicy Czystej), znajdują się na składzie następujące marki Win Szampańskich:

Louis Roederer, Moët & Chandon, Pommery & Greno, Ruinart père & fils.

Medoc A. de Luze & fils 1884,

rs. 1 za butelkę. 2225r

Zarząd Warszawskiego Akcyjnego Towarzystwa Pożyczkowego na zastaw ruchomości.

Ma honor prosić Panów Akcjonariuszów Towarzystwa Pożyczkowego, o przybycie na wyznaczne posiedzenie Ogólnego Zebrania Akcjonariuszów, mające się odbyć dnia 14 (26) Stycznia 1890 r., o godzinie 10 rano w biurze Towarzystwa, przy placu Wareckim № 2 w Warszawie.

Akcjonariusze mający chęć uczestniczyć w Ogólnym Zebraniu, obowiązani stosownie do § 85 Ustawy, nie później jak na 7 dni przed terminem wyżej oznaczonym, złożyć swoje akcje w Zarządzie Towarzystwa przy placu Wareckim № 2, w godzinach biurowych, gdyż w dniu 6 (18) Stycznia 1890 r. lista zgłaszających się Akcjonariuszów będzie stanowczo zamknięta.

Akcjonariusze mający swoje akcje w depozycie, obowiązani złożyć kwit depozytowy. Na Ogólnym Zebraniu będą rozpatrywane następujące przedmioty:

1. Sprawozdanie Zarządu z czynności i operacji, Towarzystwa za czas od 1 Stycznia do 31 Grudnia 1889 r., oraz sprawozdanie Deputatów z czynności rewizyjnych.
2. Wykaz dochodów i wydatków za czas powyższy.
3. Wydzielenie z dochodów summy na częściowe umorzenie kosztów przygotowawczych i urządzenia biurowego.
4. Wyznaczenie z dochodów summy na kapitał zapasowy i zakup papierów procentowych za gotowiznę z kapitału zapasowego.
5. Projekt rozdzielienia czystego zysku na dywidendę za rok 1889.
6. Budżet wydatków na r. 1890.
7. Otwarcie druziej filji w Warszawie.
8. Otwieranie filji w miastach gubernjalnych i w mieście Łodzi, i wyjednanie na to zezwolenia Pana Ministra Finansów.
9. Rozchód nadetatowy rs. 600, na wykształcenie taksatora w kamienioznawstwie za granicą.
10. Rozchód nadetatowy rs. 2,000 dla nabycia prywatnego lombardu.
11. Rozpatrzenie takich wniosków Akcjonariuszów, któreby w myśl § 42 Ustawy, mogły być przedawane Ogólnemu Zebraniu.

Gdyby w oznaczonym terminie nie zebrano się potrzebną ilość Akcjonariuszy posiadających przynajmniej 1/3 część ogólnej listy akcji, w takim razie na mocy § 43 Ustawy naznacza się termin drugiego zebrania na dzień 4 (16) Lutego 1890 r., o godzinie 10 rano w temże samem miejscu, dla zdecydowania tychże samych wniosków i o tym nowym terminie nowe wezwania drukowane nie będą.

Decyzje powtórnego Zebrania będą prawomocne, bez względu na ilość uczestniczących w niem Akcjonariuszów. 1612

Książki koledowe

w wielkim wyborze poleca księgarnia

E. Wende i Sp. 2222r

Krakowskie-Przedmieście № 9.

Nowość!

„HOLANDJA“

przez

Stanisława Bełzę.

Wydanie wykwiłtne. Stronic 417. Z fotografją kolorowaną, według rysunku Kostrzewskiego.

Cena bez oprawy rs. 1 kop. 80. W oprawie ozdobnej rs. 2.

Tegoż Autora:

ODGŁOSY SZKOCJI

z 9-ma drzeworytami. Str. 311.

Cena bez oprawy rs. 1 kop. 50. W oprawie ozdobnej rs. 1 kop. 70. Skład Główny u Gebethnera i Wolfa. — Dostać można w każdej księgarni w kraju za granicą. 1600

KSIĘGARNIA

Skład Materiałów Piśmiennych

A. Karwowskiej i Fr. Zabłockiego róg Krakowskiego - Przedmieścia i Hr. Berga Nr 5.

Zaopatrzona w obfity asortyment książek dzieciennych dla młodzieży i dla starszych. Liczne Dzieła ilustrowane i Książki do Nabożeństwa, w oprawach skromnych i kosztownych. — Poleca wielki wybór Materiałów Piśmiennych gwiazdkowych i świeżo otrzymane PAPIERY LISTOWE, od skromnych do najwykwintniejszych gatunków.

Przyjmuje prenumeratę na wszystkie pisma krajowe i zagraniczne miejscową i na prowincję. 2210r

Branki w Jassyrze,

powieść historyczną Deotymy z ilustracjami Andriollego i portretem autorki, w 3-ech wielkich tomach, 6-iu częściach, nabywać można u wydawcy **S. Lewentala** w Warszawie, Nowy-Swiat 41, oraz we wszystkich znaczniejszych księgarniach. — Cena rs. 6. Wydanie ozdobne, na welinie. — Znakomitą tę powieść polecamy jako najodpowiedniejszy podarek gwiazdkowy. 2150r

Do sprzedania: 1579

Karety, dwie pary Sanek, Factony drogowe, Wolant, Szarabany i Bryczki, Amerykan- nowe i używane. Ulica Śliska, № 21 nowy.

NA GWIAZDKĘ!

Na nadchodzące święta jako odpowiedni prezent **Kanarki** z gór Harcu, bardzo ładnie śpiewające w dzień i przy świetle. — **Papugi** gadujące, **Inseperables, Kakaću**, — **Kardynały** i amerykańskie małe ptaki w rozmaitych kolorach oraz złote i srebrne rybki. 1618

Nowo-Senatorska Nr 7, **ERNEST PESZEL.**

Ważne na czasie.

Dwa Domy drewniane we wsi Szczesławice, 8 wiorst za rogatką Jer zolimską, należące do Szulima Fromana, w dniu 19-ym Grudnia r. b., o godzinie 10-ej na miejscu przez licytację będą sprzedane. 1611

J. Świdorski.

Do sprzedania,

przyprawiono parę walcachów skarcgn adych, 16 miary, po 5 lat, dobrze ujeżdżonych. Ul. Długa, Hotel Polski Nr 5. 1610

Jest do wypuszczenia w dzierżawę

FOLWARK

wiók 9, z łąkami, kompletnie zagospodarowany wraz z inwentarzem, sześć wiorst od Warszawy, przy szosie i kolei. Bliższa wiadomość u Adwokata przysięgłego **Juczyńskiego, Podwale № 3.** 2227R

Poszukuje się wierzyciela lub wspólnika

z kapitałem 20,000 do 40,000 rs. Na spłatę długi hipotecznego i na potrzebne wkłady do Interesu przemysłowo-handlowego, produkującego towar renomowanej i najpierwszej marki w kraju, bez poważnej, prawie żadnej konkurencji zapewniającego przyzwoite zyski. Bliższej informacji udzielić może Adwokat Przysięgły **W-ny Stanisław Kietliński**, w kancelarii swej Krucza № 40, w godzinach od 4-ej do 6-ej po południu, codziennie prócz świąt, gdzie również nadsyłać można piśmienne oferty. 1614

Która z Szanownych Pań chce mieć 1617

GORSET

estetyczny, wygodny, trwały i tani, niech się zgłosi do specjalnej Fabryki Gorsetów higienicznych

Józefiny Knoff, Marszałkowska № 117.

Buchhalter

obznajmiony zupełnie z podwójną buchalterją i wszystkimi czynnościami kantorowymi, mówiący po niemiecku i po polsku znajdzie umieszczenie w handlu drzewem **Michała Fischera**, we Lwowie. 1591

Koleje fabryczne leśne i podjazdowe

Fr. KRUPPA w ESSEN.

Kolejki stałe i przenośne, zwrotnice.

Kołowroty, wagony, wagniki, lokomotywy

Kosztorysy na żądanie gratis i franko.

Sprzedaż wyłączna na Cesarstwo i Królestwo Polskie

Biuro techniczne **SLAVONIA**

w Warszawie, ulica Hr. Kotzebue 4.

Adres telegraficzny: Slavonia Warszawa.

Telefonu № 530.

1609

Zaproszenie do przedpłaty na rok 1890, na wydawnictwa periodyczne Księgarni nakładowej **S. LEWENTALA** w Warszawie, Nowy-Świat 41.

„KŁOSY”

CZASOPISMO TYGODNIOWE ILLUSTROWANE,
liczące rok 25 istnienia,
wychodząc będą i nadal na tych samych co dawniej warunkach wraz
z **Dodatkiem bezpłatnym**,
zawierającym najcenniejsze powieści i romanse autorów obcych.

Najznakomitsze siły literackie i artystyczne polskie stale nas współpracownictwem swem zaszczycają.

Wyznań obietnic i zapewnień, po ówierć wieku istnienia chyba czynić nie potrzebujemy. Społeczeństwo, tuszymy sobie, zna nas dostatecznie ażeby wiedzieć, że czynimy wszystko co tylko jest w naszej mocy, aby Kłosa pod każdym względem potrzebom serca i umysłu czytelników swoich odpowiadały i tym sposobem ich sympatję i poparcie sobie skarbiły. O tę sympatję i poparcie uprzejmie też prosimy, jest to jedyna nagroda za usilną naszą, w tych ciężkich czasach pracę.

Cena „Kłosów” pozostaje i nadal niezmienną, a mianowicie: w Warszawie miesięcznie kop. 67½; kwartalnie rs. 2; półrocznie rs. 4; rocznie rs. 8.

Na prowincji w Królestwie i w Cesarstwie wraz z przesyłką pocztową, kwartalnie rs. 3; półrocznie rs. 6; rocznie rs. 12.

„Tygodnik Romansów i Powieści.”

liczący rok 21 istnienia

wychodząc będzie i nadal raz na tydzień w Sobotę, obejmując 16 kolumn w dwie szpalty ścisłego garmontowego druku. Każdy Numer zawiera powieść oryginalną najcenniejszych autorów polskich; jedną lub dwie powieści wyborowych i zajmujących tłumaczonych z obcych języków, oraz kronikę tygodniową, w której się omawiają ważniejsze fakty społeczne, literackie, artystyczne, polityczne i naukowe, zaś w ubiegłym tygodniu tak w kraju jak i zagranicą.

Od czasu do czasu ozdabiamy Numer rysunkiem artystycznie wykonanym.

Cena prenumeraty wynosi w Warszawie kwartalnie kop. 75; półrocznie rs. 1 kop. 50; rocznie rs. 3. Na prowincji i w Cesarstwie kwartalnie rs. 1; półrocznie rs. 2; rocznie rs. 4.

„Biblioteka Najcenniejszych Utworów Literatury Europejskiej,”

licząca rok 17 istnienia,

wychodząc będzie i nadal raz na tydzień w objętości dwu lub trzech arkuszy druku, w formie większej ósefki, mieszcząc w sobie najznakomitsze plody poetyckie, dramatyczne, powieściowe, historyczne i moralno-filozoficzne, wszystkich narodów Europy, ze szczególnem jednak uwzględnieniem literatury ojczystej. Staraniem „Biblioteki” jest, ażeby uprzystępnic nabycie najcenniejszych dzieł obcej i własnej literatury, ażeby szerzyć zdrowe poglądy, poczucie piękna i miłość ideałów prawdziwych.

Cena prenumeracyjna wynosi w Warszawie oraz na prowincji i w Cesarstwie kwartalnie rs. 1 kop. 50; półrocznie rs. 3; rocznie rs. 6.

Prenumerować można we wszystkich znaczej-
szych księgarniach w kraju i zagranicą, 1996r

NA GWIAZDKĘ 1890.

Najnowsze książki dla młodzieży, wydane nakładem Maurycego Or-
gelbranda w Warszawie, naprzeciw posągu Kopernika:

Goście ciotki Klotyldy, przez **Mis-
tress Molesworth**. Tłumaczenie
z ang. T. P. 80 kop. O głośnej w An-
glii autorce, poważne pismo „Athe-
naeum” w Londynie wychodzące, takie
wygłasza zdanie: **Ms. Molesworth**
nie potrafi napisać nudnej powieści
wtedy nawet, gdy weźmie do obróbie-
nia tak zwykły pomysł, jak temat
„Goście ciotki Klotyldy”. Sam temat
jest tu niczem; cała wartość powieści
leży w obrobieniu jej, pełnem takiej
świeżości i wdzięku, że nietylko dzieci,
ale i starsi przeczytają tę książkę z u-
podobaniem.

**Przygody młodego chłop-
ca w szkołach**, przez **A.
Laurie**.
Z 4-ma rycinami, kartonowane rs. 1,
w płótno angielskie ze złoconiami rs.
1 kop. 50.

Osadnicy Kanadyjscy, Po-
wieść dla dorastających, wiersz
dla młodzieży przez **Kapitana Mar-
ryata**, przekład Zofji Bukowieckiej.
Ozdobiona 4-ma rycinami, kartonowa-
ne rs. 1, oprawne w płótno angielskie
rs. 1 kop. 50.

**Pamiętniki starego szla-
chcica**, według pierwowzoru uto-
rzone dla młodzieży przez
Jerzego Laskarysa. Ozdobiona
8-ma chromolitografiami i 15 drzewo-
rytami rysunku Ant. Zaleskiego. Kar-
tonowane rs. 2 kop. 25, w oprawie
z płótna angielskiego bogato złoconej
rs. 3.

W imię koleżeństwa, Powieść
dla mło-
dego wieku przez **Br. P. Crowską**.
Tom obszerny, kartonowany, rs. 1 kop.
50. W oprawie ozdobnej rs. 2.

Za przesyłkę pocztą każdej książki dolicza się 20 kop.
Wszystkie książki dla dzieci i młodzieży przez innych wydawców ogłasza-
ne, są do nabycia w wyżej wymienionej księgarni. 2170r

NA GWIAZDKĘ!

Wydawnictwo dla Dzieci i Młodzieży
KSIĘGARNI M. ARCTA

w Warszawie Nowy-Świat 53 i w Lublinie.

1) **Mały Atlas Zoologiczny** ułożony systematycznie do użytku szkolnego i domowego,
zawierający 963 chromolitografowanych wypukłych obrazków zwierząt,
wraz z ich szczegółowym opisem, według **Hagelberga** opracował **A. Słóarski**
Magister nauk przyrodzonych. Część I-sza Zwierzęta ssące z 228 kolorowymi
wypukłymi obrazkami na 20 tablicach z tekstem objaśniającym. Cena w ozdobnej
oprawie rs. 2 kop. 40.

U w a g a. Jest to pierwszy i jedyny w tym rodzaju **Atlas Zoologiczny**,
odznaczający się tem, że **obrazki zwierząt są wypukłe**, a rysunek ich i koloryst
nadzwyczaj wiernie przedstawiają wygląd każdego zwierzęcia. Cena zaś ze względu
na pyszne wykonanie nader niską.

2) **Atlas przyrodniczo-ogeograficzny** ułożony podług Dr. Szneidera do użytku szkol-
nego i domowego przez **A. Słóarskiego** magistra nauk przyr., zawierający na
15-tu tablicach 600 charakterystycznych typów: ludzi, zwierząt i roślin ka-
żdej części świata z osobną, ukłzonych systematycznie i obrazowo. Wykonanie ry-
sunków wspaniałe. Cena „Atlasu” rs. 1 k p. 80.

3) **Green Homer. Brat ociemniały**. Powieść dla młodzieży od lat 12—15, przełożona
z angielskiego przez **Henryka Wernica**. Uwieńczona na konkursie w Ameryce
wysoką nagrodą 1,500 dolarów. Cena w oprawie kartonowej kop. 60, w o-
prawie ozdobnej kop. 90.

ZDANIE KRYTYKI: „Nagroda dostała się tym razem prawdziwej zasłudze,
powieść bowiem Green’a, przy niepospolitej wartości etycznej i literackiej, p sinda
tę jeszcze zaletę, iż wypełnia pozycję, którą nowi pedagodzy mało zajmowali. Pod-
czas gdy inne książki dla młodzieży mają na celu albo bawić, albo rozwijać poje lny-
cze władze umysłowe, albo pouczać o zjawiskach naukowych. „Brat ociemniały” sta-
wia sobie odmienne, a może nawet piękniejsze założenie: kształci charakter młodego
czytelnika. Opowiadanie pełne wzruszających niespodzianek i zajmujących szczegó-
łów, przykuwa do siebie uwagę czytelnika.—W. G o m u l i c k i.”

4) **Gębarski Stefan. Dwa dni w podróży**. Opowiadanie dla dzieci, odznaczone na kon-
kursie „Przeglądu pedagogicznego”. Cena kop. 30, karton kop. 40.

U w a g a. Większą część naszych dzieł beletrystycznych stanowią opisy
podróży po krajach obcych, bardzo jednak mało spotyka się między nimi opisów
kraju rodzinnego. Książeczka powyższa, za którą pójście szereg innych, zarządza w ma-
łej części temu brakowi. „Dwa dni w podróży” są napisane żywo i z pewną poety-
cznością, zawierają zaś opis prześlicznych miejscowości, jak: Zalesia, Potoku Złotego
i Olsztyna.

5) **Gould Joanna. Gwiazda przewodnia**. Powieść dla dorastającej młodzieży. Z an-
gielskiego tłumaczyła pani **Zofja Harthing**. Duży tom o 367 str. rs. 1 kop. 20,
w opr. karton. rs. 1 kop. 40, w oprawie ozdobnej rs. 1 kop. 80.

ZDANIE KRYTYKI: „Trudniej o powieść bardziej zajmującą, milej pisaną
i sympatyczniej zakończoną, jak to opowiadanie utalentowanej angielskiej autorki.
Śledzimy tu krok za krokiem losy biednej sierotki, przetrucanej z domu do domu,
pozbawionej matki i poszukującej nieznajomego ojca—serce nam się ścisła, lzy do oczu
napływają, a myśl z niepokojem tajnym czeka na rozwiązanie...”

Miejsce działania zmienia się nieustannie, co nam pozwala poznawać coraz inne
sfery społeczności amerykańskiej, od saloń arystokracji począwszy, a skończywszy
na mrocznych jaskiniach, kędy gnieździ się nędza i występki. Dla młodzieży dora-
stającej, która stoi już na progu samodzielnego życia, „Gwiazda przewodnia” jest
dobrem do życia tego przygotowaniem. Odstania ona szorstkie i bolesne strony rzo-
czywistości, przysposabia zawczasu do walki z losem, uczy hartu i wytrwania. Pełno
powiatu obrazy życia rodzinnego, z właściwym angielskim pisarzem zamiłowaniem od-
malowane, stanowią również dodatnią stronę powieści. Przekład bez zarzutu.
2226r W. G o m u l i c k i.”

HERBATA

Z BANDEROLĄ RZĄDOWĄ,

własnego importu z Chin, rozsortowana pod nadzo-
rem Kontrolera Departamentu Cei, została rozdana do sprze-
dazy magazynom domu handlowego Mosk. Składu Braci Popow
w Petersburgu 1) Newskij Prosp. Nr 18, przy Policjijskim Moście,
2) Litejnij Prosp. Nr 26, dom Muruzi, 3) Kadetskaja linja Nr 7, 4)
przy Kaszyna moście, dom Petrowych. 2219r

DLA PP. ŚLUSARZY.

Tokarnie. Wiertarnie. Heblarki. Gwinciarzki z najcenniejszych fabryk Szrubstaki. Kowadła. Kuznie. Wentylatory. Młotki. Gwintownice. Futra i inne narzędzia pomocnicze, polecają Rembierz et Janowski. Warszawa, Marszałkowska Nr 111. 1985R

Największe w kraju składy
Fortepianów, Pianin i Organów
HERMAN I GROSSMAN.
 CENTRALNY SKŁAD W WARSZAWIE, 16 Mazowiecka, dom własny.
 W PETERSBURGU, 33, Wielka Morska 33.
Sprzedaż na raty.
Wynajem wyborowych instrumentów od najprzystępniejszych cen. 1586r

!!! Bardzo tanio !!!
 Wycza Szkoła Kroju Sukien, Okryć Damskich oraz Strojów
Aleksandry Pniewskiej
 Włodzimierska № 14. 1544
 Otrzymawszy na bieżący i przyszły sezon najświeższe mody paryskie, zastosowuję w kursie nauki. Wykładany system kroju jest czysto paryski, łatwy w pojmowaniu, posługując się tylko centymetrem. Dla Pań z prowincji tanie i wygodne pomieszczenie. — Przyjmuję wszelkie roboty w zakresie toalety damskiej wchodzącej, po cenach przystępnych.

Specjalny Skład Win Krymskich i Kaukaskich
A. SARKISJANC,
 Nr 69, Nowy-Swiat Nr 69,
 poleca wyborowe gatunki Win czerwonych i białych, w cenie od 35 kop. do 2 rs. butelka. 2155R

Wyrób i sprzedaż, jako nie zawierającego żadnych szkodliwych cząstek, dozwolona przez wydział lekarski piotrkowskiego urzędu gubernjalnego na ogólnych zasadach handlu.
Nowy Cold-Cream Aldehyde
Chemika Władio
 Przy użytku codziennym zmiękcza skórę, nadaje jej białość i świeżość, zabezpiecza od zmarszczek, a prztem pozostaje niewidocznym na skórze. **Aldehyde** nie zawierając części tłustych nie psuje się nigdy i nie pozostawia śladów na ubraniu, których to zalet nie posiadają inne cold-creamy.
Skład główny u W. Kremera w Moskwie, Stary Gościnny Dwór № 29. 2067R

Do wydzierżawienia z dniem 1-m Lipca 1890 r. w DOBRACH DONACYJNYCH LUBLIN
MŁYNY
 1. **WROTKÓW**, młyn murowany, pod blachą, czteropiętrowy, na rzece Bystrzycy, tuż przy stacji Lublin położony, urządzone na sposób amerykański, wedle dzisiejszych wymagań; przerabia pszenicy korey 30,000 rocznie. W młynie tym znajdują się walców dubeltowych trzy stoły, kamieni francuskich par cztery i odpowiednią ilość przyrządów do czyszczenia.
 2. **ZEMBORZYCE**, młyn drewniany trzy piętrowy, na rzece Bystrzycy od stacji Lublin wiorst sześć poruszany w połowie kołem wodnym a w połowie turbiną, zawiera walców stołów dwa, kamieni francuskich par cztery i odpowiednią ilość przyrządów do czyszczenia—przerabia 20,000 korey pszenicy rocznie.
 Reflektanci raczą się zgłaszać do zarządu dóbr donacyjnych Lublin w ZEMBORZYCACH—(poczta Lublin). 2106R

Skład Naczyń stołowych i do Herbaty
 z własnych fabryk
Towarzystwa M. S. KUZNIECOWA
 w Warszawie, Nalewki Nr 12,
 posiada znaczny wybór
SERWISÓW stołowych i do herbaty, oraz **UMYWAŁN.**
 2179R

SIATKI DO SANEK,
 Gimnastyki, Torebki damskie i t. p.
 Marszałkowska 114. 1598 **K. GIELICKI.**

PROSZKI MIĘSNE wyrabiane z najlepszego wędzonego mięsa. Skład fabryczny w aptece E. Jarnuszkiewicza w Warszawie, Nowy-Swiat 35. 2056r

GILZY
 z prawdziwej bibulki
„CARTOUCHES”
 z wata Hawana
 fabryki
D. & J. Polakiewicz.
 2061

Sanki używane i nowe, 4-osobowe, 2-osobowe i pojedyncze.
LANDA używane bardzo mało, warszawskie i petersburskie.
FABRYKA POWOZÓW
 Królewska № 23.
 1590 **Romanowski.**

Złoty Medal 1885 r. ogniotrwałe
KASSY Roberta Bohęgo
 Nowy-Swiat № 34.
SPECJALNA FABRYKA
 nagrodzona medalami na wystawach Europejskich i Amerykańskich. — Wyrób pierwszorzędny. — Ceny niskie, znaczny wybór. — Cenniki z rysunkami wysyłają się bezpłatnie. 926R

Syndyk tymczasowy
 masy upadłości
Chaima Zalewassera.
 Zawiadania interesowanych, że z decyzji Sędziego Komisarza, poczynając od dnia 7 (19) Grudnia r. b., codziennie o godzinie 9-ej rano w domu przy ulicy Twardej № 58 sprzedawane będą przez publiczną licytację maszyny do wyrobu koronek przeznaczone, oraz rozmaite utensylja fabryczne, własność masy upadłości stanowiące. Spis przedmiotów mających być sprzedanymi przejrzeć można w kancelarji podpisanego Adwokata w godzinach przyjęcia, t. j. do godziny 10 rano i od 5 do 7 wieczorem.
 Warszawa, d. 29 Listopada (11 Grudnia) 1889 r. 1607
ADWOKAT PRZYSIĘGLY
Stanisław Bełza,
 (ul. Krakowskie-Przedmieście № 7).

OSTRYGI
HOLENDESKIE
 codziennie świeże, nadchodzą do
 Handlu Win, Towarów Kolonialnych i Delikatesów
Ant. Stępkowskiego,
 Wierzbowa Nr. 9 1710r
Zakład Fryzjerski, 1537
 Magazyn Perfumerji i Galanterji
„JULJAN”
 w Piotrkowie.
 Poleca w dużym wyborze: wszelkie towary galanteryjne, rękawiczki, kalosze, parasole, zabawki dziecięce i artykuły do podróży, oraz bieliznę męską z fabryki L. Gałkowskiego w Warszawie.

Pieć pokoiów
 przedpokój, kuchnia z wodociągiem, zlewem, wateklozetem, gazem i elektrycznymi dzwonkami, na ul. Próznej Nr. 8, od frontu, I-sze piętro.
 Wiadomość u stróża. 1599

Na gwiazdkę— dla dzieci:
 Wydawnictwa krakowskie dla dzieci i młodzieży firmy **Himmelblau**, z kolorowanymi rycinami, w ozdobnych oryginalnych oprawach, do nabycia w cenniejszych księgarniach. Skład główny u G. Centnerszvera w Warszawie, Marszałkowska.
 Nauka czytania: Poglądowe A B C w 12 tabl. 40 kop. Elementarzyk domowy 35 kop. Bajeczki: Krasickiego Bajki 1 rs. Obrazki zwierząt domowych 90 kop. Obr. zwierz. leśnych 90 kop. Złoty wiek dziecięcy z akwarelami 1 rs. Oprac. klasyecz. pow. wyd. wiel. 4-o: Defoe Robinson Kruzoe 90 kop. Gulliwera Podróż do Liliputów 90 kop. Gul. podr. do olbrzym. 90. Tyśiąc nocy i jedna 90 kop. Don Kiszot 1 rs. Św. Genowefa 1 rs. Podróże przygody i opow. dla młodzieży: Cooper Poszukiwacz barci 1 rs. 60 k. Tegoż Korsarz 1 rs. 60. Tegoż Ostatni Meksykanin 1 rs. 60. Grajnet Obrazki historyczne 1 rs. Najnowsza podr. do bieg. półn. 1 rs. 60. Petelenz Walki Zulów i Boerów 1 rs. 60. Pamiątniki młod. paniecki 1 rs. Stanleja wyprawa do Afryki 1 rs. 60 kop. Wspomn. z podr. mł. pan. 1 rs. German Mitologia 1 rs. 20. Chata wuja Tomasa 50 kop. Camp Odkrycie Ameryki: Kolumb 50 kop. Korteż 50. Pizarro 50 kop. Hofmann Przyg. Piotra 50. Odtrącone dziecię 50 kop. Powódź 50 k. X. Kanonik Schmid: Jajka wielkan. i Henryś 50 kop. Róża z Tanenb. 50 kop. Koszyk kwiatów 50 kop. Wig. Boż. Narodz. 40 kop. Jaskinia Beatusa 60 kop. Sozański: Przygody z Indjanami 40 kop. Powinśzowania prozą i wierszem 30 kop. 1570

Suknie i Okrycia Damskie,
Wierzchy do futer, wykończone się przez krawców specjalistów, Świętokrzyszka № 15, m. 5; ceny umiarkowane. 1463
A. Kleczkowska.

Do sprzedania lub wydzierżawienia w całości lub częściowo
POSESJA
 z budynkami fabrycznymi po byłej fabryce świec stearynowy h. jakot. z różnymi maszynami i przyrządami. — Wia. domosć na miejscu, ul. Czerniakowska № 5 O. 2004R

Na Gwiazdkę
Pracownia
 wyrobów pończosznich i trykotaży
FELICJI MUSZKAT
 odznaczona medalem brązowym na wystawie pracy kobiet w r. b.
7. Orła 7.
 Staniki „Jersey” od rs. 2½ do rs. 12; zimowe od rs. 3 do rs. 7. Sukienki i ubranka trykotowe od rs. 2 do rs. 10.
Ponczochy, Skarpelki, Kamasze, Kapturki, Cache-Corse ty i t. p. po cenach zniżonych. 2190R

OGŁOSZENIE.
 Podaje się niniejszem do wiadomości, iż w dniu 4 (16) Grudnia r. b., o godzinie 12 w południe, odbędzie się w kancelarji 13-go Bieozierskiego pułku piechoty, w mieście Łomży, licytacja głośna na dostawę dla pułku, mięsa i różnych produktów w r. 1890.
 Zyczący przyjąć udział w licytacji, raczą przybyć w dniu powyżej oznaczonym do kancelarji pułkowej, mając z sobą wadł un rs. 1,000 na mięso i rs. 1,000 na inne produkty, oraz dowód handlowy, dający prawo trudnienia się przedsiębiorstwami do wysokości 50,000 rs. rocznego obrotu. 2190r

Magistrat miasta Warszawy.

Dnia 15 (27) Grudnia r. b., o godzinie 11^{1/2} w południe, odbędzie się w sali licytacyjnej Magistratu miasta Warszawy licytacja **in minus** przez opieczętowane deklaracje, na wywózkę z dnia 1 (13) Stycznia 1890 r. do takiejże daty 1892 r. nieczystości kloaczných z rogatek miejskich, ze szlachtuzów: na Rybakach, Solcu i na Pradze, z targowiska bydłowego, z domu zajmowanego przez policję rzeczną na Rybakach, z zakładów wodociągowych przy ulicy Dobrej, pod № 2713 i 2799 i na Pradze pod № 114, z Ogrodu Saskiego i Kraśńskiego i z Gościnnego Dworu za Żelazną Bramą, od summy ogólnej rs. 951 rocznie.

Warunki licytacyjne mogą być przejrane w Wydziale Administracyjnym Magistratu, szczegółowe zaś ogłoszenia o licytacji, jako też wzór do deklaracji, wydrukowane zostały w Dzienniku Warszawskim i w Gazecie Policijnej. 2152r

CZYSZTE I NATURALNE

2154R

firmy

WINA KRYMSKIE BRACI KEMPNERÓW,

Długa N° 5,

dostać można po cenach nie podwyższonych, począwszy od kop. 30 za butelkę wytrawnego i kop. 35 słodkiego lub czerwonego i wyżej,

w następujących składach Win:

Merkurego, Marszałkowski, róg Złotej.	Wileńskiego, Krucza, róg Wilekiej.
Nowy-Swiat, wprost Świętokrzyskiej.	A. Drzewieckiego, Freta 27.
Elektoralna, wprost Solnej.	J. Bajtla, Długa 17.
Krucza, róg Hożej.	H. Nodzeńskiej, Złota 45.
Nowo-Senatorska.	J. Burskiego, Chłodna 24.
I. Bartolda, Marszałkowska 138.	A. Gołembiewskiego, Twarda 61.
H. Rosenberga, Mazowiecka 48.	F. Wyszomirskiego, Chmielna, róg Zgody
St. Ursteina, Krakowskie-Przedm. 1.	D. Tokarskiego, Żelazna 48.
Felsenhardt'a, Czerniakowska 63.	Fr. Sienkiewicza, Graniczna 11.
Knowiakowski, Wspólna, róg Kruczej.	Litwina, Leszno 46.
E. Strzelbickiego, za Wolską rogatką.	D. Glassa, Leszno 40.
S. Werks'ela, Nowy-Swiat róg Smolnej.	E. Kleinerta, Mokotowska 51.
D. Twor'kowskiej, Grzybowska 23.	E. Tchórzewskiego, Nowolipki 58.

ZŁOTY UL.

Fabryka Pierników, Nowy-Swiat N° 7.

Kupującym w Grudniu dodaje się do jednego rubla 15 kop. piernikami.

15 55

Złoty Ul.

Hr. Berga N° II. **POLSKI SKŁAD NIGI** Hr. Berga N° II. 1315

przygotował na bieżący sezon zapas Pończoch, Skarpetek, Kaftanów, Kamizelek, Kamaszy męzkich, damskich i dziecięcych, oraz Halek, Chustek i Koszułek ciepłych. Wszystko obok najlepszego gatunku, odznacza się cenami najprzystępniejszymi. JERSEY od rs. 1.50.

SKŁAD WYROBÓW CZESKICH

z fabryki

L. & C. HARDTMUTH,

Warszawa, Wierzbowa 6, 2069R

wyprzedaje po cenach niepraktykowanie niskich—wysortowane wyroby Majolikowe, Porcelanowe i z Terra Cotty.

FABRYKA PIERNIKÓW ALBERTA EHESTAEDT,

1535

przy ulicy Żabiej Nr 5,

poleca się z przedsięwziętym wielkim zapasem wyborowych Pierników. — Kupującym za rubla dodaje się 15 kop. rabatu.

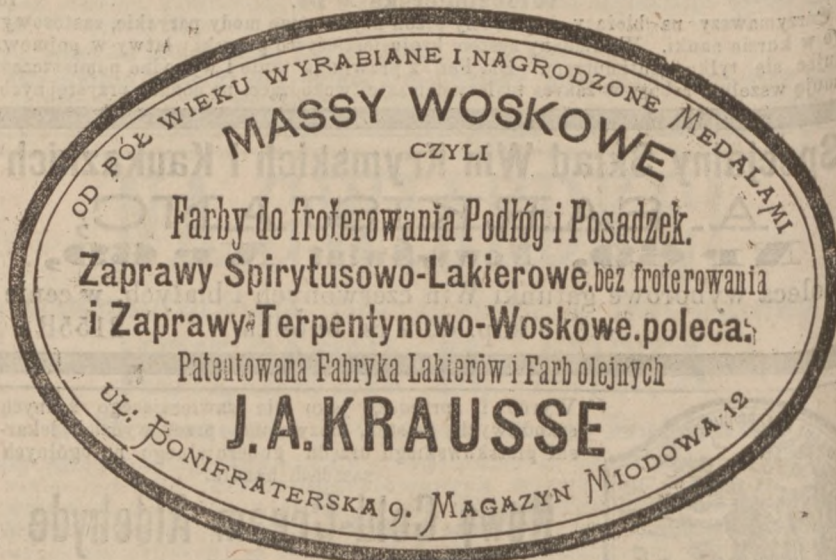
Magazyn Włóczek, Filozeli i różnych Haftów ręcznych

H. SCHIWUJ.

Nowy-Swiat 53, naprzeciw Apteki p. Lilpopa.

Po powrocie z zagranicy zaopatrzyłam mój Magazyn w świeże towary, które polecam **WW. Pańom:** Hatty na kanwie, atlasie, aksamicie, pluszu, Suknie zaczęte i gotowe. Kanwy modne. Desenie rozmaite. Oprawy do robót rzeźbione i inkrustowane. Przytem towary Galanteryjne i Niciarskie. Zamówienia z prowincji załatwiam akuracie. 1583

Ceny niskie. **H. SCHIWUJ.**

2128r

Rs. 2

SZAMPAŃSKIE PÓŁ-SŁODKIE

„NARSAN”

M. I. ZURABOWA,

w składach win z własnych winnic:

Warszawa, Senatorska 27.

Wilno, Wielka 8.

2040R

NOWOŚCI SEZONOWE.
LOHSE'GO Peau d'Espagne, Extrait quadruple,

należące do słynnych w świecie specjalności.

LOHSE'GO Konwalje, **LOHSE'GO** Bouquet Messalina.

LOHSE'GO Lilije złote,

również ogólnie wstawione.

GUSTAW LOHSE, Berlin, 46 Jaegerstrasse.

Perfumer Nadworny J. C. M. Cesarzowej Niemiec.

Dostawca Nadworny J. Ces. Król. Wysok. Następczyni Tronu Niemiec. i Pruss.

Do nabycia w Warszawie, u pp. Alexander & Marcelli, Aleksander Lipink, W. B. Śniechowski i t. p. 1843R

Najstarszy w Warszawie

ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY

J. KOSTKA I MULERT

(dawniej BAYERA).

Artystycznie wykonywa **Portrety, Grupy, Kopje, Powiększenia** i t. d., tak na miejscu w Zakładzie jako też po za obrębem jego.

Ceny umiarkowane.

Krakowskie-Przedmieście Nr 40,

wprost Saskiego Placu dom p. Lewontala.

1722r

Jedwabie Adamaszkami, Brokatelami etc. Włodkowski.

CENY NAJNIZSZE.

gładkie we wszystkich kolorach, z dobranymi
Adamaszkami, Brokatelami etc.

Nauka i wychowanie.

Dres biura rekomendacji nauczycieli, nauczycielek i bon Anny Damerau, Krakowickie-Przedmieście № 38, wprost Saskiego Jacu. 28625

Buchhalterja dla samouków nauczyciela Buchhalterji Gustawa Chwała. W księgarniach i autora—Miodowa 12. Zeszyt 20 kopiejek. 27271

Biuro nauczycielskie Sikorskiej, Niecała 12, rekomenduje nauczycieli, nauczycielki i bon. 3448r

Buchhalterji wycza gruntownie z upoważnienia władzy, b. wieloletni zastępca Danilewicz* Chmielowski, Bracka 5. 3458r

Biuro nauczycielskie W. Max, Kotzebue 2, rekomenduje: nauczycieli, nauczycielki i bon. 28573

Matka prosi o bezpłatne udzielanie języka niemieckiego chłopcykowi lat 12, zdolnemu i pilnemu i zapiekowanie się którym dzieckiem choć czasowo, bo rodzice w nędzy rady sobie dać nie mogą. Freta № 47, prawa oficyna w końcu podwórza, drugie piętro, mieszkanie № 17. 3486r

Nauczycielka muzyki—siostra profesora Włocławskiego, udziela lekcji i przygotowuje egzaminu podług programu, za przystępną cenę. Blizsza wiadomość: Chmielna 28, mieszkanie 13. 3484r

Osoba posiadająca świadectwo instytutu muzycznego, poszukuje lekcji gry fortepianowej. Chmielna 76, m. 39. 28352

Potrzebny wyższy nauczyciel języka polskiego i historii. Oferty w Kurjerze dla "uczni". 28318

Potrzebna nauczycielka znająca język niemiecki, która mogłaby przysposobić do drugiej klasy gimnazjum dwie dziewczynki, oraz chłopczyka (najstarsze 13 lat, najmłodsze 9 lat), na wieś do gubernji Kowieńskiej, wynagrodzenie dwieście rubli rocznie i stół. Zgłaszać się listownie: Gubernja Wileńska, powiat Oszmiański, stacja Smörgoń, Napoleon Kietkiewicz w Wielkiej Myssy. 28580

Student nie mający środków do utrzymania prosi o kondycję lub koropetycję. Oferty proszę nadsyłać na ulicę Piwną № 13, mieszkanie 33. 3485r

Posady i prace.

Angielka z Londynu (gruntownie francuski, niemiecki) Miodowa 3, oficyna 25. 28588

Chemik, posiadający świadectwo ukończenia na granicy uniwersytetu, z dziesięcioletnią praktyką w znanej cukrowni, poszukuje posady w fabryce cukru lub innej, a pośredniczącemu w otrzymaniu takiej gotów złożyć odpowiednie wynagrodzenie. Oferty do kantoru Kurjera pod lit. Z. G. 28348

Do prądni Zofji Sierżputowskiej, Obok zana № 10, potrzebna maszynistka do maszyny Singera oraz zdalne do stanków, rękawów i spódnic. 28331

Chodzę do krawieczyzny po domach prywatnych. Wspólna 40, m. 13. 28598

Chłopiec do wódek, obeznany w tym zawodzie, potrzebny jest. Długa 9. 3492r

Do wyrobów stolarskich i rzeźbiarskich potrzebny uczeń. Ul. Podwał 13, mieszkanie 8. 28144

Do klubu roskiego w Piotrkowie potrzebny kucharz. Pensja miesięczna 25 rs., mieszkanie. Dochód ze sprzedaży trunków (z wyjątkiem wina i portera) także zakąsek, obiadów, śniadań, kolacyj, w zupełności do niego należy. Patent na sprzedaż trunków wykupuje klub. Interesowani winni się zgłosić do zarządu klubu w Piotrkowie. 28436

Gimnazjalka z muzyką szuka miejsca do dzieł w Warszawie lub na Pradze, może również wyjechać przygotowując chłopczyków do klas. Oferty przyjmuje kantor Kurjera dla "kandydatki". 28571

Handlowiec znający towary kolonialne i norwimberckie szuka zajęcia. Wiadomość: Podwał 24—10. 28639

Handlowiec z wypisaną ręką, posiadający języki polski, niemiecki, częściowo ruski, szuka zajęcia. Wiadomość: Podwał 24, mieszkanie 10. 28638

Niemka poszukuje zajęcia przy pojedynczej osobie lub do konwersacji. Adress obstarwiać w Kurjerze dla "Fittkau". 28357

Malarze lub malarki potrzebni są do malowania na terrakocie. Wiadomość: fabryca, Łucka 12. 28188

Młody człowiek, były wychowaniec szkoły handlowej Kronenberga, znający oprost polskiego i ruskiego języki niemiecki i francuski, poszukuje jakiegokolwiek zajęcia. Oferty przyjmuje Kurjer pod "Labor". 28164

Młoda osoba, inteligentna, łagodnego charakteru, zaraz życzy przyjąć miejsce do towarzystwa i zajęcia się domem na wyjazd lub w Warszawie. Szpitalna № 5, domu № 22, E. Dobiecka, od 12—2-ej. 28581

Młody człowiek z prowincji, z kilkoletnią praktyką rejentalną, poszukuje miejsca u pp. rejentów lub adwokatów albo innego zajęcia, z referencją. Wspólna 36, m. 21. 28379

Ogrodnik z dobrymi świadectwami poszukuje posady. Marszałkowska 66, stróż wskaże. 28601

Potrzebne panny do bielizny męskiej do maszyny Wilsona i do dziurek za dobrem wynagrodzeniem. Ul. Bagno № 4, m. 16. 28393

Praktykant handlowy, posiadający język niemiecki i ruski, potrzebny za Jerozolimską rogatką 2. 28359

Potrzebne są panny kompletnie uzdolnione do haftu białego i kolorowego na wyjazd: znajdują stałe zajęcia za dobrem wynagrodzeniem i całodziennem utrzymaniem. Wiadomość: ul. Elektoralna № 13; u p. Kube. 3468r

Panny do okryć i stanków potrzebne zdolne. Zielna 28, mieszka. 24. 28496

Potrzebne panny do szycia, jedna z nich z maszyną, za dobrem wynagrodzeniem. Piękna 19, m. 1. 28583

Potrzebna jest dobra niątka ruska do dwójga małych dzieci. Zgłaszać się: Marszałkowska № 51, mieszka. 2, od godziny 1-oj do 3-oj. 28551

Potrzebna bona niemka, młoda zdrowa i wesoła, do 4-letniego chłopczyka. Wiadomość: Nowolipki № 11 u szwajcara. Zgłaszać się można od g. 11 zrana do 4 po poł. 28630

Potrzebna jest osoba na wyjazd, która przesił kroj sukien metodą A. Galeckiej. Podwał 10, pierwsze piętro. 28611

Potrzebne są panny zaraz uzdolnione do znaczenia. Pracownia Innocenty, Marszałkowska 119. 28650

Sklepowa do interesu piekarskiego i spożywczego potrzebna zaraz. Kauceji rs. 50. Chmielna № 49. 28550

Szukam posady, dam kauceji do 1,500 rs., za wyrobienie zapłacej. Wiadomość: Popławski Krakowskie-Przedmieście 69. 28314

Kupno i sprzedaż.

Aby dać możność taniego kupna damom, magazyn S. Lewi, Marszałkowska 114, sprzedaje na gwiazdkę okrycia damskie 25% taniej. Pracownia przyjmuje obstalunki. 28307

Asortyment wielki ubiorów dla dzieci, jako praktyczny podarek na gwiazdkę, poleca magazyn F. Winklera, Niecała 8. 27098

Artykuły pościelowe znanych zalet, najliczniej reprezentowane, poleca niedrogo skład pościeli S. Wrotnowskiego, Czysta 2. Wielka wystawa za kratą. 26629

Aksamitu ljońskiego 25 lokci po 5 rs. do sprzedania. Freta 29, mieszka. 3. 28617

Aksamitny garnitur mebli simlerowskich do sprzedania. Chmielna № 52, mieszka. 3, do godz. 3-oj. 28552

Bardzo tania! Kanapka 4 krzeselka, stolik fantazyjny, szeslong kryty ceratą rs. 14, otomana, Wspólna 13, Bogdański. 28392

Brzytwy najlepsze, cienkie, dla pp. fryzjerów i felerzerów, najtaniej u J. Jodłowskiego, Bielańska № 5 i Marszałkowska 137. 27924

Cieliny, utrecht, franki "najlepiej kupować" w głównym składzie dywanów Gielżyńskiego, Marszałkowska 137. 3159r

Do sprzedania para łóżek orzechowych ozdobnych, z materacami, prawie nowych i maszyna do szycia ręczno-nożna Singera. Nowolipie 26, m. 6. 28641

Dwa białe marmurowe do sprzedania. Wierzbowa 1, mieszka. 7. 28654

Do sprzedania sukna wieczorowa atłasowa, modnie zrobiona, koloru "wejlor", samowar prawie nowy na 14 szklanek, różne cleodruki kolorowe, serweta ciemno-zielona. Hoża № 64. 28646

Do sprzedania biurko orzechowe na szafkach o 9-tu szufladach rs. 45, matowe. Fabryczna 16, m. 12. 3480r

Do sprzedania sanki nowe wraz z koniem i uprzężą nową. Nowolipie 67, wiadomość w kuźni. Widzieć można do 10-ej zrana. 28312

Do sprzedania futerko popielicowe za 18 rs. dla młodej paniuki lub osoby szczupłej. Nowogrodzka № 21, stróż wskaże. 28349

Do sprzedania futro męskie nurki rs. 45. Podwał 46, u stolarza. 3461r

Dębowy jadalny stół na 16 osób, tuzin krzesel dębowych tania. Elektoralna 23, 2-ga brama. 28659

Dwa dywany do sprzedania. Sienna 19, mieszkanie 8. 28465

Dywan perskie, trwałe i piękne, zakupione wyjątkowo tania, poleca Kiltynowicz, Mazowiecka 16. 2478r

Fabryka kłozetów pokojowych bezwonych. Wyrób trwały, choć taniej niż gdziekolwiek. Elektoralna 23, 2-ga brama. 28660

Fortepian Małeckiego do sprzedania za rs. 325. Nowy-Swiat № 66, parter, prawa oficyna, Janiszewski. 27524

Fortepian do sprzedania mało używany. Marszałkowska 136, stróż wskaże. 28592

Futro do sprzedania męskie elki, cena rs. 60. Wiadomość: ulica Bielańska № 6, stróż wskaże. 28584

Fortepian czarny Kralla i Seidlera do sprzedania. Tamże taborety ponsowe pluszowe Karmelicka 9, m. 6. 28642

Futro elki, kołnierz nurkowy, za 20 rs. do sprzedania. Grzybowska № 56, m. 7. 28627

Futro nowe, dolman jedwabiem kryty na osobę średniego wzrostu, kaftanik aksamitny futrem obłożony, portjery, dywany i samowar duży tombakowy do sprzedania. Ulica Książęca № 4. 28227

Futro do miasta, szopy wyborowe, nieużywane, do sprzedania za 135 rs. Książęca 2, u portjera. 3459r

Fortepian półsiodmej oktawy 130 rs. Bracka 12, skład węgla. 28396

Fortepian dobry sprzedam. Chmielna 49, m. 35. 28372

Futro męskie skunksy, do sprzedania bardzo tania w magazynie ubiorów męskich Wiśniewskiego, Świętokrzyska № 3. 28334

Fortepian ratami sprzedaje, wynajmuje, zamienia, naprawia, strojenia przyjmując. Miodowa 1. 27821

Glinę dostawiam własnymi koniami, po cenie Gi według prób w sklepie W. Nowakowskiego, Bielańska № 3. 28407

Gwiazdka! Obrusy jutowe trwałe rs. 1 Głop. 50, dywaniki kop. 75. Makow, Solna 9. 25543

Garnitur mebli za 35 rs. do sprzedania. Nowy-Swiat 34, fabryka fortepianów. 28600

Kołyska zębna do sprzedania. Włodzimierska № 11, m. 8. 28300

Kasy ogniotrwałe, najtansze i najlepsze u K. Półtego. Nowy-Swiat 34. 505

Kasy ogniotrwałe 25% tańsze od innych cenowników. Marszałkowska 125, Sikorski. 28782

Kredens dębowy duży, elegancki oraz dwa używane kredensy w dobrym stanie. Krucza 47, wiadomość u stolarza. 28626

Kaczki, kury, indyki bite. Chmielna 18, wiadomość u stróża. 28612

Łyżew wielki wybór, wyrobów nożowniczych, najtaniej w sklepie żelaznym Wiśniewskiego, Marszałkowska 108, róg Chmielnej. 28633

Loterii dwie ćwiartki do sprzedania. Nowy-Swiat 41, Magazyn porcelany. 28152

Lornetę podwójną sprzedaje za 25 rs., kosztująca 50. Elektoralna 41, mieszka. 5, od 10 do 3-oj po poł. 28162

Meble za bezcen! Garnitur czarny orzechowy, lustra, rozmaite inne meble, szafy, kredensy, stoły, krzesła, łóżka, biuro, szeslongi 16, kredensy, stoły, krzesła dębowe, biura, łóżka, komody it. p. Zakład przyjmuje wszelkie zamówienia i takowe wykonywa tania i akuratnie. 28582

Meble za bezcen! Garnitur czarny orzechowy, lustra, rozmaite inne meble, szafy, kredensy, stoły, krzesła, łóżka, biuro, szeslongi franki. Ulica Marszałkowska № 108 i ulicy Chmielnej № 37, m. 30. 28651

Miód do picia w 30-tu gatunkach, patoka, miód w plastrach, wosk i wyborowe pierynki z dodaniem 15%. Mieszkożyński, Nowy-Swiat 27. 28166

Maszynę Whelera-Wilsona, doskonale szyjącą, mało używaną, sprzedam tania. Krucza 27, mieszka. 4. 28329

Meble za bezcen! Garnitur czarny, orzechowy, lustra, rozmaite inne meble, szafy, kredensy, stoły, krzesła, łóżka, biuro, otomana, biblioteka, szafka lustrzana. Marszałkowska 119, w podwórzu, druga brama, mieszkanie 15. 27847

Meble tania, garnitur czarny, orzechowy, szeslong, otomana, szafy, łóżka, kredensy, stół jadalny, krzesła, biuro, różne meble. Mokotowska № 59, przy placu św. Aleksandra, stróż wskaże. 27451

Meble gustowne salonowe, buduarowe i fantazyjne, sypialnia i jadalnia dębowe w kompletnem urządzeniu oraz lustra i pojedyncze sztuki meblowe. Cena przystępna. Plac Zielony № 18, nad cukiernią p. Sztengla, 1-sze piętro, mieszka. 2. 1933r

Meble, garnitury, otomany, szeslongi, sofy, szafy, toalety, biurka i inne po niepraktykowanie niskiej cenach. Krak.-Przed. 10, m. 6. obok Kopernika. 28116

Meble po zwiniętych magazynie, rozmaite garnitury, otomany, szeslongi, szafy, kredensy i inne za bezcen. Świętokrzyska 16, mieszka. 13, w bramie. 28112

Meble za bezcen z ośmiu pokojów, całe urządzenie lub częściowo. Lustra, franki, oleodruki, trema, lampy. Złota 3, róg Zgoda, czwarta brama od Marszałkowskiej, mieszkanie 4. 27340

Owoce, gruszki, jabłka deserowe, kompotowe, poleca "Ogrodnik Polski", Mazowiecka 11. 3126r

Otomana do sprzedania tania, Jerozolimska 31, m. 1, dom Mierzińskiego. 27978

Pianino zagraniczne mało używane. Nowy-Swiat 1, m. 13, parter. 28397

Powidła wyborowe sprzedaje częściowo po niskiej cenie. Juskowska, Złota 27, mieszkanie 9. 28288

Pianina (krzyżowe), ceny przystępne, z gwarańcją, w specjalnej fabryce A. Dütz, ul. Jasna № 3, drugi dom od Świętokrzyskiej. 27670

Pianino czarne mało używane do sprzedania. Chmielna 45, mieszka. 6. 27505

Pianina nowe do sprzedania systemu amerykańskiego. Nowy-Swiat № 66, parter, prawa oficyna, Janiszewski. 27523

Piecyk gazowy i fortepian do sprzedania. Ul. Erywańska № 4, m. 42. 28574

Pianino prawie nowe fabryki Kerntopfa do sprzedania. Trębacka № 11, m. 10. 28636

Potrzebne są szafy oszklone magazynowe używane lecz w bardzo dobrym stanie. Wiadomość: Warszawska sala licytacyjna, Bracka 4. 3491r

Potrzebna wielka kasa ogniotrwała używana. Reflektanci zechcą podać warunki do Warszawskiej sali licytacyjnej, ulica Bracka № 4. 3475r

Potrzebna jest maszyna parowa z kotłem parowym i transmisją o sile 15 do 20 koni. Oferty przyjmuje Biuro ogłoszeń pp. Rajchmanna i Fiendlera, Senatorska 26, pod lit. H. W. 8451r

Sprzedaje się kredens dębowy, tuzin krzesel wiedeńskich. Hoża № 48. 28282

Specjalna pracownia stanków "Jersey" i ubrańek dziecięcych, gotowych i na zamówienia. Siostry Badior, Erywańska 9, pierwsze piętro. 28337

Serów litewskich prawdziwych otrzymaliśmy świeży transport i sprzedajemy na 6-tę gładki po 22 kop. funt. E. Wojewódzki et Comp., ul. Marszałkowska № 116 (róg Złotej). 3465r

Potunda na lisach, wełną kryta, bardzo porządna, z kołnierzem, do sprzedania. Podwał № 7, w pracowni sukien J. B. 28244

Potunda czarna wełniana, podszyta popielicami, kołnierz bobsrowy w zupełności dobrym stanie za rs. 25. Nowy-Swiat 46, mieszkanie 4. Tamże mułka i obszyte, imitacja bobsrow. 28644

Ułanka (kaftanik) na szluzawkę do sprzedania w magazynie A. Ocetkiewicza, Nowo-senatorska 6. 28628

Urządzenie sklepowe do sprzedania. Dzielna 27. 28363

Wino węgierskie, cogań kurjaejny stary, wybór wielki, w składzie J. Korackiego, Marszałkowska 107, róg Chmielnej. 3371r

Wanda, Erywańska № 16. Na sezon zimowy kaftaniki matine, sukienki dziecięce, fartuchy i fartuszki, zaczawszy od najskromniejszych pensjonarskich i zwyczajnych aż do najstrojniejszych, przygotowuje i zamówienia przyjmuje. 2678r

Warszawskie Stowarzyszenie sprzedaje owoców Chmielna 26, poleca wszelkie owoce, bakalie i przerobione owoce oraz warzywa suszone br. Perkowskich, wszystko w dobrym gatunku i po cenach umiarkowanych. 3398r

Za rs. 20 kozatka, cztery krzesła w dobrym stanie; także najtaniej przerabiam meble, materace, oraz specjalnie wykonuję meble fantazyjne i dekoracje, meble zamieniam.— Wspólna 12. 28632

Za 20 rs. do sprzedania kanapa, 2 fotele, 6 krzesel. Ul. Długa № 28, m. № 17. 28653

20 sztuk wieprzy, przeważnie roczniaków, doskonale karmionych przez 4 miesiące, wagi około 8 pudów, do sprzedania na pudy. Wiadomość: Chmielna № 7, m. № 24. 28569

35 tuz. chustek jedwabnych do nosa roboty bucharskiej jest do sprzedania w ilości lub częściowo w przypadkowo posiadającego takowe. Cena tuzina rs. 4 kop. 70. Zgłaszać się o 9 do 1-jej, Ziota № 61, stróż wskaze. 28239

Interesa handl. i majątk.

Przedo tancio! Jest do sprzedania sklep mydlarski wyrobiony z powodu nagłego wyjazdu. Wspólna 2. 28637

Dla pań w reżeników. Jest do sprzedania sklep reżeniczny z całym urządzeniem, z towarem lub bez i wazatem z powodu śmierci właściciela. Wiadomość w tymże sklepie przy ulicy Wolskiej № 13. 28275

Do istniejących od lat kilku kopalń węgla i koks w Cesarstwie, poszukuje się kapitalisty z 40,000 rs. (polska) z osobistym udziałem. Gwarancja hipoteczna i zapewnienie od 20 do 30% od sumy. Zgłaszać się w celu bliższych informacji: Szkolna 8, m. 14, do 2-jej i od 5 do 7-jej po pidniu. 28570

Dom z dochodem brutto 4,500 rs. do sprzedania za 40,000 rs. Tylko samemu kupującemu będą udzielone bliższe szczegóły. Hotel Angielski, drugie piętro, front, № 45, rano o 10 i od 2 do 3-jej. 28565

Do odstąpienia suma hipoteczna rs. 5,000 na 8%, oparta na interesie przemysłowo-handlowym w fabrycznym mieście na prowincji. Oferty: Kurjer Warsz. „Miasto”. 28563

Do sprzedania skład węgla przy ulicy Długiej № 28. 28622

Jest do sprzedania sklep kolonialny w cenie 1,000 rs. Marszałkowska № 83. 28279

Jest do sprzedania sklep wiktuałów. Ulica Wilcza № 52. 3482r

Jest do odstąpienia magazyn strojów damskich przy ulicy Niecałej. Wiadomość: Nowy-Swiat № 62, mieszka. 26. 28303

Krowiarnia do sprzedania. Ulica Wilcza № 61. 28362

Lasu wlok 18 i 50 wlok gruntu do sprzedania przy pierwszej stacji kolei od Warszawy: Informacje: Sanatarska 8, mieszkania 8, od 5 do 7-jej. 28555

Magle do sprzedania. Wiadomość: ul. Chłodna № 18. 28557

Magle do sprzedania z powodu choroby. Róg Dzielnej i Smoczey № 23. 28553

Młody człowiek, inteligentny i pracowity posiadający kapitał około 600 rs., znający języki polski, ruski, niemiecki, buchalterję i korespondencję, życzy sobie objąć stosowną posadę lub też wejść do spółki do jakiegokolwiek interesu. Oferty w Kurjerze Warsz. pod lit. B. D. № 125. 28598

Magle wiedeńskie do sprzedania w każdym czasie. Ul. Nowolipie № 25. 28361

Magle do sprzedania. Wiadomość: Leszno № 33. 28231

Restauracja zaraz do odstąpienia z całym urządzeniem i bilardem. Wiadomość: Elektoralna № domu 43, mieszka. № 4. 27957

Restauracja z bilardem do odstąpienia w każdym czasie z powodu wyjazdu za granicę. Wiadomość w kiosku na Krakowskim-Przedmieściu, naprzeciw kościoła pokarmelickiego. 28621

Sklep spożywczy z mieszkaniem do sprzedania. Bracka 6. 27987

Skład maki i legumin jest do odstąpienia z powodu słabości właściciela. Wiadomość: Nowy-Swiat 36, u Mielechowicza. 28094

Sklep spożywczy z dystrybucją do sprzedania z powodu choroby właścicielki. Wiadomość: Chmielna № 110. 28325

Sklep spożywczy, dystrybucja do sprzedania. Potrzebna sklepowa z kauceją rs. 100. Bracka № 11. 28369

Skład węgla do sprzedania. Ulica Wilcza № 71. 28281

Sklep dystrybucyjno-mydlarski do sprzedania każdego czasu. Wiadomość: Bednarska № 9. 28299

Skład węgla i drzewa jest do odstąpienia. Dzielna № 18. 28283

Sklep wiktuałów do sprzedania z powodu wyjazdu. Ulica Zakroczymska № 5. Wiadomość na miejscu w każdym czasie. 28278

Skład węgla do sprzedania z powodu słabości właściciela. Wiad.: Koźła № 9. 28489

Skład węgla do sprzedania. Ulica Nowolipie № 59. 3476r

Skład węgla do sprzedania w najpryncypalniejszym punkcie miasta. Ul. Nowy-Swiat № 47. 27682

Sklep do sprzedania z powodu zmiany interesu. Ul. Nowogrodzka № 19. 28148

Sklepek do sprzedania. Ulica Ciepła № 8. 28590

Sklep wiktuałów do sprzedania. Brzozowa № 43. 28561

Szynk lub restauracja do odstąpienia od 1-go stycznia 1890 r. przy ulicy Długiej № 46, dom zwany dawn. Potkańskie, naprzeciw hotelu Polskiego i Niemieckiego. Wiadomość na miejscu. 28607

Sklep spożywczy z 20-letnią egzystencją do sprzedania w każdym czasie. Wiadomość na miejscu, Piękna № 52. 28599

Skład wódek do sprzedania. Wiadomość: Nowolipie № 18, w sklepie p. Chmielowskiego. 28643

Sklep spożywczo-dystrybucyjny, istniejący od lat 12, tanio do sprzedania. Chłodna № 27. 28631

Sklep kolonialno-dystrybucyjny wraz z mieszkaniem do odstąpienia. Leszno 33. 28629

Sklep spożywczo-dystrybucyjny do sprzedania z powodu interesów rodzinnych. Sienka № 8, u stróża. 28623

Tanio skład węgla do sprzedania. Wiadomość: ulica Świętojeńska, № 5, w składzie węgla. 28469

Wizyżdzi przy ulicy Piotrkowskiej № 254 jest do sprzedania zaraz cukiernia pierwszorzędna z trzema bilardami i wszelkimi porządkami, wszystko nowe, eleganckie. Wiadomość u gospodarza domu. 28339

Traktjerna i kawiarnia do sprzedania z powodu wyjazdu. Piwna № 40. 28575

Z powodu wyjazdu są do sprzedania magle z niebywałych warunkach. Ul. Marszałkowska № 64. 28384

Zaraz do sprzedania à fond perdu majątek ziemski wlok 50 z inwentarzami, bez długów. Potrzeba gotówki około 10,000 rs. Nowy-Swiat 27, mieszkania 8, rano do 10-jej i od 2 do 5-jej. 28568

Zkrowiarni, Żurawia № 29, z trzech udarów, przenosi się mleko do mieszkania, Żurawia № 23. 28595

Za rs. 1,000 interes przemysłowy, dający kompletne utrzymanie rodzinie. Wiadomość: Książęca 6, winiarnia, do godz. 11-jej zrana. 3488r

Z powodu słabości właściciela jest do sprzedania sklep galanterijny i rękawicznicy z mieszkaniem, za cenę przystępną. Bielańska, w hotelu Lipskim. 28247

Doniesienia osobiste.

Dla Promienia list w kantorze. 28576 Gwiazda.

Dla Emancypacji list do odebrania post-restante.—W. 28615

Dla W. S. list post-restante od Stefanji. 28649

Do „Ady”. Uprzejmie prosi o odpowiedź „Lokator”. 28593

Dla „Amerykanki” list rekomendowany wysłany. 28578

Dla „Niny” list złożony. 28577

Dla „Gizelli” list w Kurjerze. 28604

Dla Renée list na poczcie od Bruneta. 28603

Dwie siostry, wykształcone, gospodarne, przystojne, ze szlacheckiej rodziny, sieroty, brunetka 20-letnia żywego usposobienia i 19-letnia szatynka, łagodna, posiadające po 18,000 rs. posagu, pragną wyjść za mąż (dla braku znajomości obierają drogę anonisu, krótką, szczerą) tylko za ludzi wykształconych, polaków, katolików, ze stanowiskami. Oferty przyjmuje Kurjer oddzielnie dla „Brunetki” i „Szatynki”. 28635

„Dwie siostry” czują się w obowiązku przeprosić licznych (bo tylko 60) reflektantów za tak długie milczenie, lecz tłumaczą się niebytnością w Warszawie. Od dziś więc do każdego wysłanym liście zawiadomiemy przez kurjer. 28624

Do „Emancypacji” list wysłany post-restante. — „Przezorny”. 28594

„Emancypacja”. List na poczcie. — Urzędnik W. T. 28609

Feli. W niedzielę nie mogę; w sobotę w miejscu wskazanem.—J. Z. 28585

Inteligentny kawaler, przemysłowiec, dzierżawca folwarku pod miastem gubernjalnem, młody, lat 27, przystojny, szlachcic, pracowity, przedsiębiorczy, pochodzący z zacnej rodziny, pragnie wejść w związku małżeński z osobą młodą, najwyżej lat 22 mającą, dobrze wychowaną, przystojną, któraby miała posagu od 8—10,000 rs. Oferty ze szczegółowemi życiopisami (pożądane są fotografie) prosi składać post-restante Warszawa, pod adresem „Rolnik”. 28559

Kawaler młody, katolik, przystojny i wy kształcony, z dobrej szlacheckiej rodziny, obywatel ziemski, z braku odpowiednich stosunków i znajomości, życzy za pośrednictwem korespondencji zawrzeć związek małżeński z panną przystojną, posiadającą od 20 do 30 tysięcy rub. Listy z fotografią składać w kantorze Kurjera pod adresem „Szlagon”. 28415

List do „Niny” kantor Kurjera Warsz. do „Elwiry” poste restante Warszawa. 28591

List „Emancypacja” poste restante na poc zcie. 28564

List do odebrania poste restante „Emancypa cja”. 28560

Listy „Amina”, „W. J.” i „Pólna róża” na poczcie poste restante. 28616

List na poczcie dla Romea od Lilli Wene ldy. 28648

Łucji. Fotografia do odebrania w kantorze Kurjera „1856”. Bławatki, Marie-An-toinette, Felicy, Marie-Luigia—listy wysłane pod adresami wskazanymi. 28652

Mężczyzna lat średnich, przemysłowiec i przedsiębiorca, który wiele lat podróżował po różnych krajach i przez to nie miał sposobności zawarcia bliższych znajomości w celach matrymonjalnych, teraz powróciwszy do kraju radby zabrać znajomość z osobą średnio i fachowo wykształconą, posiadającą jaki kapitał, a to dla wspólnego złączenia ze swoim, pobrania się i uczciwego prowadzenia jakiego przedsiębiorstwa tu lub w jednym z południowych miast Rosji. Reflektantki raczą składać oferty w Kurjerze dla „Sfinke”.—Dyskrecja jest świętością. 28558

Nieczasowo” prosi „Ludmiła” o złoże nie odpowiedzi w kantorze Kurjera, gdyż poste restante odebrane przez osobę niewiadomą. 28608

Oferta dla „Dyskretnej” złożona w kantorze Kurjera. 3493r

Odpowiedzi „Rolnikowi”, „Kawalerowi” i innym złożone poste restante. — Ame-lja. 28634

Oferta dla Emancypacji złożona w Kurjerze od Obywatela i Fabrykanta. 28614

Dla „Emancypacji” list na poczcie poste restante. 28562

Pośredniczka w sprawie małżeńskiej ra czy złożyć ofertę w kantorze Kurjera dla „Tadeusza”. 28554

Serafina F. Odpowiedź w Kutnie. 28619

Lokale.

Wróblewski i S-ka, kantor przewozowy, A. Trębacka 11, Filja Nowy-Swiat 7.—Załatwia przeprowadzki, opakowania, przewóz mebli. 3055r

Do wynajęcia od 1-go lipca w środku mi asta, na pierwszorzędnej ulicy, cała oficyna dwupiętrowa, mogąca służyć na zakład naukowy lub na przedsiębiorstwo fabryczne. Reflektanci zechcą złożyć swój adres w kantorze Kurjera Warsz. pod lit. L. N. 27676

Jest do odnajęcia, dla kobiety inteligentnej pokój oddzielny przy rodzinie; wraz z opalem i usługą, może być także z całkowitem utrzymaniem. Bracka № 12, m. 11. 28572

Miodowa 17, z powodu wyjazdu 7 pokoiów z balkonem, przedpokój i t. p. wygodami, zaraz tanio do wynajęcia. Wiadomość u p. Samborskiego, Miodowa 17. 3447r

Odstępuje połowę sklepu, wystawa, mie szkanie na pracownię sukien, w sklepie norynberskim, Chmielna, róg Wielkiej. Do sprzedania salopa lisowa, skóra lisa niebieskiego. 3481r

Potrzebne 2 lub 3 pokoje, przedpokój, ku chnia, suche, widne, do 1 kwietnia, lub kilka miesięcy dłużej, w cenie około 20 rs. miesięcznie. Wiadomość: Nowy-Swiat 26, mieszkania 6. 3490r

Pokój dla mężczyzny. Także przy rodzinie mieszkaniu. Twarda 21, m. 7. 28606

Pokój z meblami i usługą. Hoża № 7, mie szkania 53. 28556

Pokój w każdym czasie, z meblami lub bez. Pańska № 86. 28381

Potrzebny jest od 1 kwietnia lokal, skł adający się z dwóch, każdy po 4 pokoje duże, suche i widne, zlew i wodociąg,—jeden za zakład przemysłowy, może być na parterze, drugi zaś może być na pierwszym piętrze na mieszkanie. Wiadomość: plac Resursy Kupieckiej 36, u F. Drozdzińskiego. 3489r

Pokój duży, suchy i ciepły, o dwóch oknach wychodzących na ogródek, na parterze, bardzo przydatny dla emeryta; jest do wynajęcia od 21 Grudnia r. b. Nowy-Swiat 21, mieszkania 25. 28374

W ogrozie Frascati do wynajęcia od 1-go stycznia 3 pokoje z przedpokojem, kuchnią i wszelkimi wygodami. Wiadomość na miejscu. 3487r

Z powodu wyjazdu do odnajęcia stajnia i wozownia; tanżo sprzedają się sukienki i wózy. Wiadomość: ulica Włodzimierska № 11, mieszkania 4. 28566

Z powodu wyjazdu, do wynajęcia lokal umeblowany, 7 pokoiów z kuchnią. Wiadomość u właściciela domu № 1 Szpitalna. 28640

Doniesienia rozmaite.

A. Chojnackiego magazyn, Marszalkowa A. ska, róg Chmielnej, poleca na obecny porą praktyczne podarunki gwiazdkowe: rękawiczki ciepłe, welniany krajowe i zagraniczne, na flaneli damskie, męskie i dziecięce, parasole od cen najniższych, portfele, portmonety, portopapierosy, piękna biżuterja imitacyjną, oraz olbrzymi wybór najświeższych wachli rzy, krawatów i z takowemi poleca się szerokiej kołu szanownej klienteli. Ceny możliwie najniższe. 28602

Akuszerka M. D. przyjmuje osoby spodzie awające się słabości. Ulica Świętojeńska № 22. 28248

Bukowska akuszerka przyjmuje na sta bność, czas dłuższy lub kurację. Bednarska № 21. 28353

Fachowy fortepianista stroi, reparuje forte piany, pianina tanio, dobrze. Wilcza 18. Dystrybucja. Kosiński. 28620

Facet” wesoły kalendarzyk na rok 1890. Cena kop. 20. Do nabycia we wszystkich księgarniach. 3295r

Loterji pół losu jest do sprzedania. Bro-lwarska 4, m. 57. 28589

Loterji pół losu jest do sprzedania. Chmielna 62, mieszkania 12. 28588

Loterji pół losu jest do sprzedania. Ziota 144, mieszkania 12. 28586

Krawiec męski przyjmuje wszelkie obste klunki, przeróbki, reparacje, poprawki podług żurnali, prędko, niedrogo. Marszałkowska 94. Chmurczyński. 28477

Loterji pół losu jest do sprzedania. Twarda 148, mieszkania 12. Mrokowska. 28410

Loterji 4 ćwiartki do sprzedania. Leszczyńska 9, mieszkania 43. 27768

„Mucha” najtaniejsze, polskie pismo humory „Mistyczne większego rozmiaru. Cena na prowincji rs. 4—w Warszawie rs. 3—rocznie. Abonentci prowincjonalni, nadsyłający prenumeratę za cały rok z góry, wprost do redakcji, otrzymają jako premjum gratis i franco kalendarz humorystyczny „Facet” na 1890. Adres redakcji: Warszawa, Elektoralna № 8. 3434r

Nagrody rs. 10. W dniu onegdajszym po między godziną 10 i 12 wieczorem, w przejściu z gmachu ratusza do hotelu Angielskiego lub z gmachem do gmachu ratusza, zgubiona została szpilka do krawata brylantowa, składająca się z jednego większego brylantu otoczonego ośmiu mniejszemi. Łaskawy znalazca zechce zwrócić takową do rządcy gmachu ratusza p. Łapszyńskiego za nagrodą jak wyżej. 28597

Obiady prywatne, smaczne, na maśle przy rządane. Wiad.: Nowy-Swiat 21, m. 26, na parterze. 28373

Przyjmuje strojenia fortepianów, róg Świe tekryskiej i Marszałkowskiej № 136, w składzie nut i instrumentów. 28367

Para koni z karetą, powozem, sankami i „stangr” tem do wydzierżawienia na 4 miesiące, z powodu wyjazdu. Krakowskie-Przedmieście 58. 3483r

Potrzebne w środku miasta 3 lub 4 pokoje przedpokój, kuchnia, na parterze lub 1-m piętrze. — Przyjmę również rządztwo domu. Oferty prosi składać w Kurjerze dla „Rządcy z Marszałkowskiej.” 28647

Podczas Influenzy zaleca się jako środek zaradczo-dezynfekcyjny „Ozonol.” 28610

Sprzedaj płótna, barchanu kolorowego, por skalu. Hoża 14. Br. Jablikowscy, 28645

Tani tapicer podejmuje się robót tapicer skich, w Warszawie i na prowincji. Oferty w kantorze Kurjera pod lit. G. Z. 28295

W 24 godzin tanio i elegancko wykonują pracownia sukien i salop. Krakowskie-Przedmieście 16. — Leontine B. 28308